

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Megőrültek?

A világbotrányá dagadt frankhamisítási ügy fölborította azt a régi tételt, hogy a történelem megismétli önmagát. Ekkora szenzációja aligha volt ennek a botrányokban oly gazdag földtekének. Bele vannak keverve ebbe az óriási aranyu bankóhamisításba magasállású urak, vagyoniilag független képviselők, arisztokraták, grófok, bárók, hercegek, volt miniszterek és nagyjövőjű államférfiak. Már eddig is olyan névsort produkált a magyar államrendőrség nyomozása, hogy ennek a névsornak olvasásába beleszédül az ember. Azt kérdezi mindenki saját magától és másótól, amikor a névsort olvassa: miért kellett ezeknek a nagy neveknek pénzt hamisítani? Elképesztő gondolat az, hogy tizezer holdak fölött rendelkező urak, miniszteri fizetésű és rangú előkelőségek beállanak egy pénzhamisító bandába. Micsoda fascináló és szuggesztív erejű agynak kellett annak lenni, amelyből ennek a pénzhamisítási ötletnek első szikrája kipattant, hogy egyszerre megfosztott józan esztől egy egész sereg szellemileg és vagyoniilag előkelő, magas pozícióban levő uriembert és magával rántotta a bűn fertőjébe. A kiknek neve ebben a hatalmas bűnügyben felszínre került, mind művelt, magas képzettségű férfiak, akiknek tisztában kellett lenni az ilyen bűnügy minden következményével és avval a régi közmondással, hogy a bűnt a tyúk is kikaparja. Az utolsó évtizedekben szinte szokássá lett már, hogy ha előkelő ember bűncselekményt követ el, a család ráfogja, hogy örült volt. Ha Windischgraetz herceg egyedül lett volna, aki részese ennek a bankóhamisításnak, akkor valószínűleg már régen a Schwarzerben tűne. De itt nem egy emberről van szó, akire — hogy a büntetéstől szabaduljon, — rá lehet huzni a kényszerzubonyt. Ebben az ügyben tömegörület történt odaát: főrendek, képviselők és magas állású hivatalnokok forrtak össze és alakítottak pénzhamisító bandát. Magyarországon az örülteken kívül bizonyára van még tisztán látó s gondolkodó ember is és most ezekre hárul a föladat, hogy megmentsék Magyarországot presztizsét. A bankóhamisító-banda tagjait könyörtelenül oda kell juttatni a megtorló igazságszolgáltatás keze alá. Legyen az akárki, akármilyen pozícióban!

Ujabb letartóztatások a Windischgraetz-ügyben.

Megindul a lavina a frankhamisítási botrányban. — Előkelő magyar politikusokat idézett meg és tartóztatott le a budapesti rendőrség. — Leleplezték a bankógyárat, elfogták a bankjegyhamisítókat.

(Budapest, január 8.) Országok határán messze túlnő már a kínos szenzáció, amelynek központja ma Budapest. Diplomáciai bonyodalomnak a frankhamisítás világraszóló botránya nyomán. Külföldi rendőrségek detektív hadait mozgósítják és francia nyomozók derítik ki a magyar fővárosban, hogy a bűnügy számai el nem képzelt magasságokba vezetnek... A mai magyar közélet legelőkelőbb, legexponáltabb személyiségeit kompromitálja már az eddigi vizsgálat is, s magyar szempontból talán egyetlen vigasztaló a dolgok idefejlődésében, hogy Bethlen miniszterelnök a maga pozíciójának veszélyeztetésével is elakarja söpörni Magyarországot fórumáról e gyanús elemeket.

Legutóbbi lapunkban még csak Windischgraetz herceg letartóztatásáról számoltunk be, de a kötelezőleg elrendelt kétnapos szünetelésünk idején ujabb és ujabb, megdöbbentő szenzációk történtek. Windischgraetz után Nádosy Imre országos főkapitányt tartóztatott le. Magyarország ugynevezett rendőrmisztere két nap előtt még ott ült a belügyminiszterium tapétás termében — magasabb rendelkezésre — közös előszobájában volt a belügyminiszterrel s korlátlan megbízatása, hogy államférfiak sorsát irányíthassa s immáron a Markó-uccai fogház lakója. A legutóbbi huszonnégy órában pedig a lavina még nagyobbra nőtt s gördülésében ujabb és ujabb számottevő ismert nevet ragadott magával. A magyar főváros lakossága régebben tapasztalt izgalommal kísért az eseményeket. A napilapok nyolc-tíz oldalas tudósításban ismertetik az ügy minden részletét, az újságkiadóhivatalok kirakatai előtt tömegek várják a percről-percre érkező híreket, a főkapitányság s ügyészség környékén kíváncsi emberek lesik minden érkező autó utasát, vajjon nem hosszabb tartózkodásra érkezik-e a szomorú épület elé. Politikai pártkörökben, klubokban, kaszinókban beavatottak hosszú névsorról tudnak és a névsoron szereplőknek az ügy rendőri nyomozása során még szerepük lehet. Jól értesültek az ügy leleplezésétől döntő változásokat jósolnak a magyar belpolitikai életben.

A hatatlanul nagyarányú ügy

legujabb fejleményeiről az alábbi részletes tudósításunk szól:

A francia kártérítés.

A magyar frankhamisítók bűnügyének teljes tisztázása hatalmas lépésekkel halad előre. A magyar hatóságok most már erélyes kézzel nyultak bele abba a darázsfészékbe, amelynek elpusztítása eminens érdeke a magyar államnak, amely már a legszebb uton haladt a konszolidáció felé. Természetesen fantasztikus hírek is keltek szárnyra a hamisítás ügyével kapcsolatban és egyes hírek szerint nemcsak erélyes demarsot intézett volna a francia kormány a magyar kormányhoz, hanem még 180 millió arany koronás kártérítést is követelne a hamisítás következményeképpen elszemvedett károkért. Hivatalos helyen ugyan semmit sem tudnak ezekről, azonban hangszóvozzák, hogy a legnagyobb eréllyel fogják keresztülvinni a bűnügy teljes felderítését.

Windischgraetz beismerő vallomása.

Herceg Windischgraetz Lajos letartóztatása után eleinte tagadott mindent, majd megtört és bevallotta, hogy ő állott a frankhamisítótársaság élén, amely azonban „hazafias célokból” követte el a bankóhamisítást. Meguevezte bűntársait is és ezek kihallgatását már meg is kezdte a budapesti rendőrség. Teljes világosság derült arra, hogy a frankhamisításban igazán előkelő politikai sze-

Börtönben az országos főkapitány.

Windischgraetz beismerő vallomása után drámai gyorsasággal bekövetkezett a második nagy szenzáció: Nádosy Imre országos főkapitány letartóztatása. Ez annál nagyobb feltűnést keltett, mert az állást egyenesen Nádosy kedvéért és szolgálatának jutalmazására kreálták s az országos főkapitány birta a legmagasabb körök bizalmát is. Windischgraetz terhelő vallomásán kívül, — miert ismeretes — megállapítást nyert, hogy az országos főkapitány szerzett diplomáciai utlevelet Jankovich Arisztidnek, — az Amsterdamban elfogott frankhamisítónak — és ő vitte keresztül, hogy lássák el Jankovich börtöndjét az ugynevezett diplomáciai pecséttel, amely mentesít a vámvizsgálat alól. Jankovich különben már előbb is próbálkozott vele, hogy diplomá-

mélyiségek is belekeverődtek, kik jobbra a szélső jobboldali politika szolgálatában állottak. Windischgraetz herceg vallomásában többek között ezeket mondta:

— Elismerem bűnösségemet, mert amit cselekedtem a büntető-törvénykönyvbe ütközök. De bűnöm nem ismerem be a történelem előtt, mert cselekményem a nemzet érdekében történt s mert a haza érdekeit akartam szolgálni.

Arra a kérdésre, hogy hol nyomták a hamis bankjegyeket s azokat kik terjesztették, — dacára annak, hogy több ízben látták a térképészeti intézetben megfordulni — kategorikusan jelentette ki:

— Nem tudom!

— Résztvev-e a hamisításban? — faggatták tovább.

— Nem, — felelte határozott hangon. — Tudtam, hogy hamis bankjegyet készítenek, tudtam azt is, hogy miért készítik, a célt feltétlenül helyeseltem, de tettelem nem segédkeztem. Nádosy is tudott a bankjegyhamisításról, mert több ízben megbeszéltem vele a dolgot. Amikor először jutott tudomásomra, hogy Kovács kormánykom és résztvesz a frankhamisításban, megkérdeztem Nádosy, hogy tegyék-e feljelentést. Nádosy kitérő válaszára előállottam a feljelentéstől. Nem avatkoztam semmibe, mindent hagytam menni a maga útján.

ciai utlevelet szerezzen, azonban csak Nádosy erélyes közbenjárására sikerült azt megkapnia. Nádosy országos főkapitány letartóztatása drámai jelenetek között történt: A Markó-uccai igazságszolgálati palotában, ahol más időben a délutáni órák alatt már csend honol, kedden még a este leszálltakor is izgatott csoportok tárgyalnak, hogy mi történhetik Windischgraetz herceg beismerő vallomása után. Estefelé szurorlyos fegyőrök állják el az ügyészségi folyosók bejáratait. A törvénykezési épületben átvette az uralmat a fogház, melynek őrei közül kettő Sztache főügyész ajtaja előtt helyezkedik el. A főügyész a miniszterelnök-nél és az igazságügyminiszternél volt hosszabb kihallgatáson, néhány percre ment be csak az igazságügyi palotában levő hiva-

talába, ahol a frankhamisítási ügy referensével, Makkai Jenő dr. ügyész-ségi alelnökkel tanácskozott, majd sietett vissza az igazságügyminiszteriumba, ahol jelentést tett Nádossy Imrének, az államrendőrség országos főkapitányának a frankhamisítással kapcsolatos szerepéről.

Nádossy a főügyésznél.

Este nyolc óra után csöngöttek az igazságügyi palota Markouccai kapuján. A portás kislánya kezében nagy kapukulccsal az ajtóhoz megy, kinyitja a hatalmas tölgyfaajtót, amely előtt ott áll Nádossy, Imre országos főkapitány:

— Itt találom Sztrache őrnél-tóságát?

A kislány készségesen válaszol:

— Igen, itt van a méltóságos ur. Az első emeleten baira van a hivatala, tessék fölmenni.

Csak tessék fölmenni, ott van a főügyész ur őrnél-tósága. A másik méltóságos urat várja, az országos főkapitányt. Nádossy összefogja rövid télikabátját és szemmelátható nyugodtsággal megy föl a lépcsőn. A főügyész ajtaja előtt álló fogházortól is megkérdezi, itt van-e a főügyész, aztán besiet Sztrache szobájába, ahol a főügyészen kívül Makkai referens ügyész van jelen. A tapétás ajtó bezárul Nádossy mögött és megkezdődött az országos rendőrfőkapitánynak gyanúsítottként való kihallgatása. Zárt ajtók mögött folyik a kihallgatás. A negyedórak izgalmasan mulnak egymásután, de a bezárt ajtók nem nyílnak ki. A sötét folyosón várakozó újságírók egyre izgatottabban várják a fejleményeket. Már kilenc óra, már fél-tíz. A kihallgatás több, mint egy órája tart már.

Letartóztatják a főkapitányt.

Másfél óra múlva, alig néhány perccel tíz óra előtt mozgás hallatszik a főügyész szobája felől. Az ajtó előtt álló két fogházor feszesen haptákba áll. Kinyílik az ajtó, amelyen télikabátját hátratulva, kezét nadrágzsebébe dugva, Nádossy Imre lép ki. Arca tüzvörös, tekintete merev. Nyomon követi Sztrache főügyész és Makkai ügyész. Az ügyeletes fogházor jelenti:

— Méltóságos főügyész urnak alázatosan jelentem, nincs semmi újság.

A katonás jelentéshez a főügyész megáll, meghallgatja, majd elköszön a fogházortól. . . Nincs semmi újság . . . Dehogyan nincs . . . Nagy újság van.

A föltűnően kipirult Nádossy főkapitány lassan, kimért léptekkel indul el a folyosón. Jobboldalán a főügyész, balján Makkai főügyész megy. Nádossy, aki fél lépéssel előbb megy, ijedten tekint a folyosón álldogáló újságírókra. A csapat elhalad, most a levezető lépcsőhöz érnek, de mindhárom tovább mennek a folyosón. Ez az egyenes út a fogház ajtajához vezet. Teljes sötétség van a folyosó eme részében. botorkálva mennek hármasan ahhoz a csigalépcsőhöz, melyen a fogházból a tárgyalási termekbe szokták a foglyokat vezetni. A főügyész megy elől, köztük Nádossy, hátul Makkai ügyész. A fogház vasajtájához érnek. Sztrache főügyész dörömböl a vasajtóra, amelyet a szűcsos toglár

nyomban kinyit. Mindhárom belépnek a fogházba és a vasajtó becsapódik mögöttük.

A csigalépcsőn két fogházortól kísérvé haladtak le a fogház gondnoki irodájába. Most már csak néhány szava van a főügyésznek a volt országos főkapitányhoz. Ezután működésbe lépett a fogházgondnok. Felszólította Nádossy Imrét, hogy őrítse ki összes zsebeit, ami egy perc alatt meg is történik. Zsebkendő, keztyű, egy sárga pénztárca, egy fekete levéltárca, egy zsebóra, nagy kulcsosomó kerülnek az asztalra. Majd a volt főkapitány benyul mindkét nadrágzsebébe, kiforgatja őket, hogy ezzel is bizonyítsa, hogy azok már teljesen üresek. A fogházgondnok ezután kötelességszerűen végigtapogatja Nádossy egész ruházatát, hogy ellenőrizze, nem maradt-e nála valami. Néhány szóval adta ki ezután az utasítást a főügyész, hogy Nádossyt egy másodemeleti cellába kell kísérni, amely nincsen messze Windischgraetz cellájától.

Nádossy Imre rendkívül gyorsan haladt karrierjén és a főváros társaséletében igen nagy szerepet játszott.

Leleplezték a bankógyárat.

Ma azután a hosszas, többszöri, de eddig eredménytelen kísérlet után sikerült leleplezni a bankógyárat. Mint ismeretes, a legutóbbi napokban többször tartottak házkutatást a Retek-uccában levő állami térképészeti nyomdában, amely végül is ma eredményre vezetett. Több ezer darab hamis ezerfrankost találtak az intézetben, azonban a gépeket és a kliséket, amelyekkel azokat készítették, nem sikerült megtalálni. Őrizetbe vették az intézet több vezetőjét, közöttük Gerő László műszaki tanácsost, az intézet főnökhelyettesét, Spannling Lászlót, az intézet művezetőjét, Faragó Andor vegyész-mérnököt, valamint Polnai Jenőnek, az Atlantika vezérigazgatójának Péter nevű fiát, Andor Endre nyugalmazott államtitkár Endre fiát, dr. Mankovits Gyulát, a Hágában letartóztatott Mankovits György fivérét. Gerő már beismerő vallomást is tett, de érdekes, hogy a nyomozás szálai mint vezettek el az állami térképészeti intézethez és így Gerő tanácsoshoz. Az állami jegybank bejelentette a rendőrségen, hogy nemrégiben a Leipziger Schnellpresse Fabrik egy bankjegynyomógépet ajánlott fel a Nemzeti Banknak. A gép megvételéről hosszasan alkudoztak, az üzlet ugyan nem jött létre, de a gyár kérésére a gépet a bank raktárában helyezték el. Később azután a lipcsei cég a gépet eladta valakinek, de hogy kinek, azt a Nemzeti Banknál nem tudták és valószínűnek tartották, hogy Windischgraetzék szerezték meg. Ezen a nyomon indult el a rendőrség és megállapította, hogy a gép tényleg Windischgraetzék kezél közé került, s a gép a Retek-uccában volt. Gerő azután bevallotta, hogy a gépet összetörték és elöttük ismeretlen ócskavas-kereskedőknek adták el. A rendőrség azután kinyomozta azt is, hogy Nemes és Stein ócskavasok vették meg az alkatrészeket, akik azonban nem tudták, hogy milyen gépről van szó. Gerő vallomása további során elmondotta,

ő alapította meg a Sziget Clubot, amelynek elnöke lett és igazgatója volt az Országos Kaszinónak, amelynek vezetőségéhez épen ma reggel, már a fogságból intézett levelet, hogy lemond tisztségéről és a kaszinóból kilép. Nagyon szerette a sportokat és aktív tagja volt a Neptun evezős egyesületnek.

Nádossy kihallgatása során tagadta bűnösségét. Többek között a következőket mondotta vallomásában:

— Beismerem, hogy könnyelműen cselekedtem, hazám érdekeit nem tartottam kellőleg szem előtt és elvesztettem a fejemet. A futárigazolványokat kérőkről nem tudtam, de honnan is tudtam volna, hogy azért mennek külföldre, hogy hamis frankosokkal árásszák el a világot. Igaz, hogy az ellenőrző közegeknek én viccesen azt mondtam, hogy hamis pénz van a böröndökben, de ezzel meg akartam akadályozni a gyanút. Ha az emberek közül egy is nyereszkeséért hamisította vagy vitte külföldre a bankjegyeket, akkor ezek csunyán félrevezettek és undorítóan becsaptak.

hogy Windischgraetz több valódi ezerfrankost bocsájtott a rendelkezésére, ezekről fényképnagyításokat készített, majd rajtot és a rajz után újabb fényképet, amelyről azután a cinknyomat készült és a mintát kőbe vészték. A köről való levonatolás után vegyszerekkel rögzítették meg a képeket és a hamisítványokat a reték-uccai műintézet pincéjében készítették el. Gerő, a tegnap egész napon át kihallgatott Rába Dezső, valamint Troják István, Windischgraetz állandóan kihallgatás alatt levő sóffőrijétől függenek a további letartóztatások. Polnay Pétert a késő esti órákban szabadonbocsájtották, mert apja igazolta, hogy Marsovszky ugyan a fia böröndjében vitte ki külföldre a hamis bankjegyeket, de a fia az egész ügyről semmit sem tudott.

Ezekután szinte feltartóztatlanul megindult a lavina. A rendőrségre a detektívek egymásután hozták az előkelő, nagy szerepet játszó közéleti férfiakat, akiket órákon keresztül vallattak s egyiket másikat vallomásuk után le is tartóztattak: Így a rendőrség kihallgatta Szörcey Józsefet, a Társadalmi Egyesületek Nemzeti Szövetségének — amelynek mint ismeretes, Albrecht főherceg a díszelnöke — igazgató-alelnökét, s kihallgatás után őrizetbevette. Szörcey vallomása alapján azután letartóztatták Halász Sándort, Windischgraetz herceg jószágigazgatóját. A letartóztatottak között van a főbbek között Olchváry Jenő nyugdíjas tisztviselő, a Hamburgban elfogott Olchváry fivére, valamint Winkler István jogszigorló, akik ellen különösen Rába Dezső tett terhelő vallomást.

Megállapítást nyert, hogy a frankhamisításhoz szükséges kliséket, valamint a bankjegyekhez szükséges papírost is a térképészeti intézetnél alkalmazott Virágh János főművezető, Kiss Lajos és Spannring László művezetők, valamint Halla Lajos és Parragh László műszerészek készítették. Valamennyiüket letar-

tóztatták. A klisék minden oldalról, minden színnyomatról két-két példányban készültek. Gerő utasítására a kliséket Parragh utólag 300 fokos hő mellett beolvastotta és így megsemmisítette. Gerő elmondotta még vallomásában, hogy mintegy 25.000 darab ezer frankost készítettek, ebből azonban sok a rosszul sikerült példány. A kész bankjegyeket Windischgraetz herceg vitte el.

Mágnások, képviselők a budapesti rendőrségen.

A magyar főváros népe hallatlanul izgalmas órákat él át. Talán ez magyarázza azt az intézkedést, hogy Budapest uccáin tegnap óta fegyveres katona és rendőr patruclok cirkálnak, hogy minden esetleges tüntetést csirájában fojthassanak el. A kerületi rendőrkapitányságok legénysége állandó készenlétben van. A törvényszéki épület és a főkapitányság erős őrizet alatt állanak.

A rendőrség a mai napon több előkelő politikust idézett be, akiknek kihallgatása még éjjel 1 órakor sem ért véget. Beidézték többek között Széchenyi Viktor grófot, Windischgraetz herceg sógorát, Szmeccsányi György volt képviselőt, Budaházy Miklós fajvédő-vezért és Bónis jezsuita-pátert. Beavatottak szerint az itt nevezettek letartóztatása a legközelebbi órákban megtörténik.

Az esti órákban, mint a Wiener Journal jelenti, igen nagy szenzáció történt: megjelent a budapesti főkapitányságon Magasházy László őrnagy, Horthy kormányzó első szárnysegédje is. Mivel polgári hatóságoknak nincs joguk katonai személyt megidézni, kihallgatása előtt kérdést intéztek Magasházy őrnagyhoz, hajlandó-e a civilhatóságok rendelkezésére állani. Mikor erre a szárnysegéd hajlandónak mutatkozott, zárt ajtók mögött megkezdték a kihallgatást, melynek folyamán különféle kérdéseket intéztek hozzá. Magasházy éjjel egy órakor még nem hagyta el a főkapitányság épületét.

„A hazug Windischgraetz.”

Windischgraetz Lajos herceg részletes beismerő vallomást tett és megnevezte büntársait, több, mint harminc személyt, akik között számos ismert politikus is van. Ezek egyrésze már a rendőrség őrizetében van, a kompromittált nemzetgyűlési képviselőket pedig csak az immunitásuk felfüggesztése után fogják letartóztatni. Windischgraetz vallomásában elmondta, hogy a hamis ezerfrankosok gyártása hat hónap pal ezelőtt kezdődött és eddig mintegy huszmillió hamisított frankot hoztak forgalomba. Számos ügynök, akik a hamis pénzek forgalomba hozásával van megbizva, még ma is uton van. A herceg vallomásának adatai meg egyeznek Briand francia miniszterelnök nyilatkozatával, aki egy sajtókonferencián kijelentette, hogy a Banque de France ezideig 20 millió értékű hamisított frankot vont be a forgalomból.

Ma délelőtt Strache dr. főügyész ismét kihallgatta Windischgraetzet, hogy a herceg kijelentései és a letartóztatott Nádossy.

országos főkapitány vallomása között mutatkozó ellentmondásokra világosságot derítsen. Windischgraetz ugyanis azt vallotta, hogy a bankjegyek egy részét a Szalay-ucca 10. szám alatt levő állami bankjegy-nyomdában álli-

Ulain váratlanul megjelent Budapesten.

A Budapesten tartózkodó francia nyomozó közegek intervenciójára az államügyészség először körülbelül husz személy letartóztatását rendelte el. Ez a szám Windischgraetz herceg letartóztatása és vallomása után negyvenre emelkedett. Tegnap a főügyészség összeállították a letartóztatottak névsorát. A rendőrségnek tudomása van arról, hogy a kompromittált személyek egy része idejekorán elhagyta Budapestet s a vidéken rejtőznek. Az ügybe belekevert személyek csaknem kizárólag a jobboldali szélsőséges politikusok soraiból kerültek ki és akik nemrégén még az érdeklődés középpontjában állottak. Sokan közülük élénk részt vettek az utóbbi évek fajvédő-attrocitásai-ban. A Banque de France szakértője Julés Emmery, aki szakadatlanul a budapesti főkapitányság épületében tartózkodik és minden tanácskozáson részt vesz, ma egy informálta az újságírókat, hogy a letartóztatottak száma koránt sincs még kimerítve. Előkelő személyek egész sora van még az afférba keverve, nagyrészüknél már a nevét is tudja a rendőrség. Letartóztatásuk már csak órák kérdése. Ulain Ferenc képviselő, aki hír szerint Milánoba szökött és ahová Benois francia detektiv követte, ma váratlanul megjelent a főügyészség épületében és dr. Stracha főügyészt kereste, aki azonban nem volt a hivatalában, amire Ulain a folyosón tartózkodó újságíró csoporthoz lépett és energikusan tiltakozott az ellen, hogy az ő nevét a frankhamisítás ügyével kapcsolatba hozzák.

Windischgraetz, a notórius pénzhamisító.

Külföldön is a legnagyobb eréllyel kutatják a frankhamisítás részleteit. — A bécsi rendőrség megállapította, hogy Windischgraetz az utóbbi időben háromszor tartózkodott Bécsben s egyszerűen állítólag a trüszti Lloyd hájóstársaság bécsi ügynökségénél is érdeklődött, hogy mennyi az utiköltség Bombayba. Egy másik alkalommal az osztrák kormányral tárgyalta, amelynek nagyobb frankkölcsönt kímált fel. Az osztrák kormány az ajánlatot tárgyalta is, melynek feltételei rendkívül kedvezőek voltak, de azt mégsem fogadta el, mert Windischgraetzet komolytalan embernek találta. A bécsi rendőrség azt is megállapította, hogy Windischgraetz több ízben táviratozott a hamis frankterjesztőknek külföldre. Párisi jelentés szerint a francia kormánynak információi vannak, hogy Windischgraetz már 1924-ben foglalkozott frankhamisítással. Hír szerint Windischgraetz Oroszországból 25 munkást hozatott Budapestre, akik az orosz állami bankjegyin-tézet alkalmazottai voltak s az ő segítségükkel is készített nagy-mennyiségű hamis frankot, mely-

tették elő. Az államnyomda épületében a vallomás alapján tegnap házkutatást tartottak, amely azonban eredménytelenül végződött. Azt hiszik, hogy Windischgraetz ezzel csupán hamis irányba akarta terelni nyomozást.

nek értéke magyar koronában meghaladja a másfél billiót.

A frankhamisítás leleplezője.

Az Új Nemzedék azt írja, hogy egy Magyarországból emigrált nyomdász leplezte le az egész frankhamisítást. A nyomdász Berlinben dolgozik és bizalmába fénközött magvarságának hangoztatásával Windischgraetz küldöttjeinek, akik ott a hamis bankjegyekhez szükséges papírt kerestek és vásároltak. Névtelen levelet intézett a párisi és a budapesti rendőrségekhez, amelyekben megnevezte Windischgraetzet és a levél alapján megkezdte a francia rendőrség önállóan is a nyomozást. A levélben a többek között a következőket írta a névtelen levélíró:

— Értesítjük, hogy a hamis francia bankjegyeket Budapesten több mint egy éve az állami térképészeti intézet gyártja. Nádosy országos főkapitány hallgatóságos beleegyezése mellett.

A Hamburgban letartóztatott Olchváry Ödönt ma kiszolgáltatták a magyar hatóságoknak. Kiszolgáltatása után azonnal kihallgatták és kihallgatása során gyakran keveredett ellentmondásokba. A kihallgatás és a nyomozás alapján megállapították, hogy Olchvárynál szó sem lehet politikai megbízatásról, mert Olchváry nem akart egyebet, mint pénzhez jutni. Száz darab hamis ezrest vitt magával, amikor elfogták, de valószínűnek tartják, hogy ennél sokkal több volt nála, mert a két-fenekü bőröndjében sok bankjegy elfért. Olchváry már régebben utazott külföldön, de a legtöbbet Skandináviában és lehetséges, hogy ott is elhelyezett sok hamis bankjegyet.

Windischgraetz szabadulni akar.

Windischgraetz Lajos herceg sárospataki birtokán éppen nagy meghívott társaság vadászott, a mikor a birtokra megérkezett a letartóztatás híre és ott az a legnagyobb rémületet keltette. A herceg kastélyában ezután megjelent a család egyik tagja és tudtára adta a herceg feleségének, hogy mivel a sárospataki kastélyt előreláthatóan hatóság ellenőrzés alá helyezik, jól tenné, ha Budapestre utaznék. A hercegné ma meg is érkezett Budapestre és meglátogatta férjét a fogházban, akivel husz percig beszélgetett. Windischgraetz ma különben az ügyvédjének panaszkodott, hogy borzasztó a fogság számára és azt nem bírja ki. Dr. Dánér Bélát, az ügyvédjét arra kérte, hogy járjon el gazdag és előkelő rokonságánál, hogy adjanak össze egy-két milliárdot kaucióra s vigye keresztül, hogy helyezék szabadlábra. A védő erre azt felelte, hogy erre még százmillió is kevés volna. A herceg már napok óta beretválatlan, az arca betegesen sárga és amikor kihallgatásra vezetik elő, idegesen védekezik a fotoriporterekkel szemben. Ma délután különben úgy Windisch-

graetz, mint Nádosy visszavonták a letartóztatásuk ellen bejelentett felfolyamodásukat, hogy ezzel is gyorsítsák a bűnügy lefolytatását.

A sárospataki hercegi kastélyt bezárták és most a herceg hitelezői pör után akarják biztosítani követelésüket. A herceg a legutóbb egy akarta magát szanálni.

Megkezdődött az aradi magyarság szervezkedése

A vármegyei és aradi magyar párt február 28-án alakul meg.

(Saját tudósítónktól.) Hosszu és kényserű hallgatás után most végre az aradi és aradmegyei magyarság is megszólalhat. A Magyar Párt a határmenti vármegyékben csak a legutolsó hónapok alatt kezdte meg szervezkedését és a szatmári, oradea-marei tagozatok megalakítása után most az aradi magyarság megmozdulása következik. Az aradi direktorium tagjai abban állapodtak meg, hogy Aradvármegye és Arad város magyarságát együttes nagygyűlésre hívják össze. A gyűlés február 28-án lesz Aradon és itt alakítják meg a Magyar Párt helyi tagozatát. Mivel a most készülő választójogi törvény szerint Aradmegye és Arad városa közös kerület lesz, a direktorium nem tartja szükségesnek külön aradi

és külön megyei tagozat megalakítását, hanem együttes tagozatot szervez, melynek élén egy elnök, két al-elnök, főtitkár, titkárok, jegyző, pénztáros, ellenőr és 250—300 tagu választmány áll. Ebből a közös vezetőségéből alakítják meg a megyei és az aradi bizottságokat, amely a falvakban, illetve Aradon a körzetekben a taggyűjtést vezetni fogja. A vezetőség már megtette az előkészületeket az aradi nagygyűlés engedélyezése iránt. A direktorium tagjai már hozzáfogtak a pártszervezéshez, a mely munkánál Arad városának és a vármegyének minden magyar emberre segítségükre lesz. — Itt említiük meg, hogy a február 28-i nagygyűlést követően este a Fehér Kereszt nagytermében magyar bál lesz

Az elaltatott férj.

Különös válópör az aradi törvénytörés előtt.

(Saját tudósítónktól.) Egy aradi ügyvéd, aki specialista a válóperekben, ma egy olyan válókeresetet nyújtott be az aradi törvénytöréshez, amelynek tartalma nagyszerű, pikáns és érdekes témát szolgáltathatna egy francia bohózat-írónak. A válóper szereplői: ifj. P. Zs. Demeter-uccai huszonhárom éves, leányos képű, szőke hajú, ártatlan arcú fiatalember, akinek — saját bevallása szerint — életében az első nő: a felesége volt. Az asszony most husz esztendő, törekeny, ábrándos arcú kis nőcske, akiről általában azt szokták mondani, hogy háromig sem tud számolni. Milyen nagy tévétel. De mondja el mindezeket a bánatos férj, aki a következőképpen beszélte el nyolchónapos házasságának tragikomikus történetét:

— Szüeim ellenzésére — szerelemből — nősültem meg. A házasságomnak már az első napján illetve éjszakáján feltűnt, hogy szokatlanul gyorsan alszom el és én, aki ébren-alvó voltam és azelőtt a legkisebb neszre felébredtem, házasságom ideje alatt a legmélyebb álomban aludtam végig. Ártatlan fiu voltam még és azt hittem, hogy ez a mély alvás a szerelmi házasságot kísérő boldogsághoz tartozik. Ugyancsak naivitásomnak tudható be az is, hogy nem kelteit különösebb feltűnést nálam az, hogy feleségem felöltözve feküdt le a mellettem levő ágyba. Amikor egyszer megkérdeztem tőle, hogy miért nem vetkőzik le, azt válaszolta, hogy nagyon fázós természetű. Így aludtam végig nyolchónapos házasságunknak szinte minden éjszakáját. A nyolc hónap a napokban telt le és egy reggel öcsém és édesapám ébresztettek fel azzal, hogy el kell válnom feleségemtől, mert napról-napra, illetve éjszakaról-éjszakaról megcsal. Az első

megdöbbenésemben mellettem fekvő feleségemre néztem, aki ártatlanul csodálkozó arccal nézett vissza. Később kézzel fogható adatokkal bizonyították be feleségem vádlói, hogy súlyosan igazuk van. Most elbeszélem annak az éjszakának a történetét, amikor öcsémnek sikerült feleségemet és barátját lelepleznie.

— Rendes szokásomhoz híven az este is azonnal elaludtam és mint mondtam, csak a hideg valócságra ébredtem fel. Közben öcsém, akinek már rég gyanus volt feleségem viselkedése, a ház előtt sétált és amikor éjjel tájban neszt hallott az udvaron, benyitott a kapun. Egy villanyos zseblámpa fényébe ütközött és maga előtt látta felségemet, aki rémülten felkáltott: „Jaj istenem, leleplezték!”

— Partnere, egy K. J. nevű nős ember volt, akinek foglalkozásához tartozik az, hogy a fiatal párokat lencsége elé állítsa. A mikor a rajtakapott szerelmesek öcsém megállították, hirtelen becsapták a kaput és bezárták. A megrémült ember hátul az udvaron, kerteken, kerítéseken át jutott a párhuzamos uccába és összeszakadozott ruhában rohant haza lakására. Az öcsém apámhoz sietett, elmondta neki tapasztalatait és még akkor éjszaka felkeresték a nős Don Jánost. Az eleinte természetesen mindent tagadott, de később részben feleségének aktív közbelépésére, részben pedig azért, mert az én házamnak udvarán összehasonlították a menekülő cipőinek ott hagyott lábnyomait, beismerte, hogy nem is az első éjszakát tölti feleségemmel. Három és fél esztendeje van viszonyuk és nem rös telték az én nászéjszakámat is együtt tölteni. Amikor feleségemmel a szemem láttára és fülem hallatára szembesítették barátját, sirva bevallott mindent. Mit tehettem egyebet, összepakkoltam holmimat, az ólból kihajtottam a disznómat és hazatértem szüeim

lakására. Minden esetre a nyolc-hónapi házasságom alatt nagyon sok élettapasztalatot szereztem. Csak az probléma előttem ma is, hogy éjszakánként miért aludtam olyan mélyen? Azt mondják, hogy biztosan álomport hintettek az ételembe. Az bizonyos, hogy a feleségem minden éjszaka felkelt mellőlem, átment a másik szobába és a biztonság okából reáncsukta az ajtót és fogadta a barátját. És én ezalatt aludtam, aludtam és aludtam...

Világkarrier kezdete.

Amikor Charlie Chaplin vízholdója, H. G. Wells kárpitos, Bernard Shaw nyomorgó, tehetségtelen kezdő volt.

(London, január 8.) Egy londoni irodalmi klub összejövetelén Conan Doyle a Sherlock Holmes detektívregények híres írója, érdekes előadásban emlékezett meg egynehány világhírű ember ifjúkori küzdelmeiről. Sherlock Holmes alkotója elmondta, hogy ő akkor került elő a névtelenség homályából, amikor az első detektívadarabját színre adták London egyik kisebb színpadán. Conan Doyle a Sherlock Holmes hozta meg a karrierjét, március-holnapra a közönség, direktorok és szerkesztők kegyeibe került. A kezdő író hálás maradt Sherlockhoz és évek hosszú során őt állította be regényei központjába és csak a legutóbbi időkben, férfikora delén végeztette be a híres detektívzenével földi pályafutását.

Conan Doyle első színdarabjának érdekes eseménye, hogy akkor szerepelt először a gyerek Charlie Chaplin a világot felöntő deszkákon. Akkor azonban még nem mint színész tűndökölt a rivalda fényében, hanem mint kis vízholdó fiú. Mint statisza lépett fel Conan Doyle színdarabjában a híres angol Rudyard Kipling is, aki a napokban gyógyult betegségeből.

Conan Doyle mint kezdő orvos működött, mikor lakása közelében H. G. Wellsnek, a ma világhírré szert tett fantasztikus regényírónak tönkrement a kárpitos üzlete. Wells az anyagi összeomlás után öngyilkosságot kísérelt meg, majd felgyógyulva irogatni kezdett és elérte sikerét.

Thomas Hardy, az ismert publicista, Conan Doyle kezdő éveiben az egyik londoni lap hirdetői ügynöke volt. Sir James Barrie, a híres író titkár volt egy bankban. Bernard Shaw, a sovány író, hónapos szobában, a legnagyobb nyomorban, baráti kölcsönökből éldegélt, mint tehetségtelen kezdő. Conan Doyle előadását a közönség oly nagy érdeklődéssel kísérte, hogy a közeljövőben meg kell ismételnie.

— Véres harc Tomescu rablóvezér és a csendőrök között. Bucurestiből jelentik: A Tomescu rablóvezér ellen vezényelt csendőrkülönítmény a tegnap este folyamán Tergoviste mellett a banditák nyomába jutott. Mindkét részről fegyvertűz keletkezett, a rablók körömszakadtáig védtek magukat és sikerült is nekik egy közeli erdőbe menekülni. Tomescu egymaga három csendőrt terített le. A rablók rejtekhelyét teljesen körülkerítették és a kiadott jelentések szerint Tomescu most az egyszerű nem menekülhet ki a fojtogató csendőrgyűrűből.

Ahol a frankhamisítást leleplezték

Sanders hágai bankár elmondja, hogy akart Jankovich ezredes fölváltani egy hamis ezerfrankost és hogyan fogatta el őt. — Izgalmas percek a banküzletben. — Az idegek egy tizedmásodpercre nem bírták a tulfeszültséget.

(Hága, január. Alkalmi tudósítónktól.) A béke városából világszenzáció indult utnak és ma feszült érdeklődéssel olvassa az egész világ és izgatott aggodalommal figyelik országok és népek, mi lesz annak a nagy nyomozásnak az eredménye, amely az ezerfrankosok hamisításának nyomán elindult. Apró kis bankház az, ahol elsőnek leleplezték a hamisítást és ahonnan ez a nagy és páratlanul izgalmas bűnyű elindult. Három méter széles és öt méter hosszúságú bolthelyiség a Sanders-bankár pénzváltó üzlete, ahol az elsőnek letartóztatott Jankovich ezredes fel akarta váltani a budapesti hamis ezerfrankost. Az apró emberke érdekesen, nagy alaposággal és nem minden színezés nélkül mondja el az izgalmas percek, amelyek főhídezésre újból átéli az izgalmaikat.

Egy elegáns megjelenésű, sportruhás úr beállt Sanders bankárhoz a múlt hónap 14-én, délelőtt tizenegy óra tájban és felváltás végett átad egy szép, elegáns, kassza foltokban vibráló francia ezredest. A bankárnak pompás a viziele, pompás a papírja, mely megnyugtatóan zizeg. Sanders bankár azonban a maga negyvenegynéhány esztendejével már kinőtt a naiv fiúk sorából. Valami nem tetszik neki ezen a bankjegyen, dacára a nagyszerű vizielnek, meg a pompás papírnak, sőt dacára a finom zizegésnek is. A papiros mintha kevéssel keményebb, ellenállóbb lenne a rendesnél. Alig érezhetően. Ez a Sanders életének kétharmadát bankjegyek között töltötte, hallatlan rutinja van, akinek idegein valami nyugtalanság suhant át.

Az idegen úr közömbös várakozással támaszkodik az asztalnak. Sanders elővesz a fiókjából egy ezerfrankost és egy nagyit. Összehasonlítja az elegáns úr bankjegyét az övével. Kicsiny különbséget vesz észre. A hajszálfinom vonalak itt-ott összefolynak a gyanus bankjegyen. Az ő ezerfrankosán végsővéig zavartalan tisztaságukban futnak a csíradák. Sanders most már minden emóció nélkül visszaadja a bankjegyet:

— Uram, a bankjegye hamis!

Az idegen úr egészen picit elcsodálkozik:

— Ugyan, ugyan? Hol is kaphattam? De... tessék itt egy másik.

Sandersben felülkerekedik a törvénytudó, becsületes polgár. Most már a jóezerfrankos van a kezében, melynek váltásán kereshetne néhány frankot, de Sanders így szól:

— Uram, ez nem megy ilyen egyszerűen. Értetem a rendőrséget. És már telefonál is. Közben Jankovich nem mozdul. Hüvösen, flegmatikusan várja, amíg Sanders lebonyolítja a beszélgetést a rendőrséggel, majd cigarettára gyújt és leül. Sanders úgy magyarázza ezt, hogy Jankovich nem akarta a jó ezerfrankost elveszteni, azért nem menekült, azonban valószínűbb, hogy Jankovich nem

tartotta célszerűnek és ajánlatosnak a menekülést. Viszont, ha nyugodtan bevárja a detektiveket és a rendőrségen a képzett, művelt úriember udvarias fölnyélvel, nagyszerű modorával, kissé rapszodikusan, itt-ott elmosolyodva és minden mozdulatával az ügy jelentéktelenségét hangsúlyozva elmeséli az esetet, valószínű, hogy semmi komolyabb következménnyel nem kell számolnia, annál is inkább, mert Jankovichnak diplomáciai kurir-utlevele volt. Sanders nem kap összekötést, a sikertelen telefonálás után az üzlet ajtajából rendőrt kiált. Ez alatt az idő alatt gondolta rá magát Jankovich a reá nézve végzetessé lett cselekedetre. A meddig Sanders rendőri segítséget hívott, Jankovich gyorsan lehajolt és a még nála levő hamis ezerfrankost sportharisnyaájának felső szegélye alá csuszította. Amikor aztán a rendőrségen — tagadó állítása miatt — megmotozták, megtalálták az eldugott hamis bankót. Fáradtan, most már hanyatló energiával, majdnem lejárólisan diktálta Jankovich a rendőrszűrtnek az adatokat, hogy kik várják Amsterdamban, hogyan építették ki az organizációt a kontinens egész területére. És mindig csak azt hajtogatta, hogy minden a magyar irredentizmusért történt. Azonban valószínűbb, hogy a „történelmi feladata” csak ürügy, legelőször is a saját lelkiismerete előtt.

Jankovich elfogatása miatt Sanders egyszerre híres ember lett, aki kétségtelenül nagy szolgálatot tett Franciaországnak s a ki most abban reménykedik, hogy megkapja a Legion d'honneur, a becsületrendet. — Legalább lesz olyan is, akinek haszna lett az ezerfrankosok hamisításából.

STINHAZ A MŰVÉSZET

Feleségem babája.

Operéttbemutató az aradi színházban.

Bécsi szerzők francia recept szerint készült operéttjét mutatta be az aradi színház kifogástalanul jó előadásban. A sok helyen már vaskos pikantériával fűszerezett szövegben van bécsi romantika, mese, hangulat és néhány jól felépített jelenet. Stolz Róbert muzsikája kedves, behizelgő, népszerű és bár sokat merít más forrásokból, néhány eredeti száma meglepő. Betegh Béthy elegáns és szép volt. A jó színész minden kelléke megvan benne. Széphangu és kitűnő táncos szubrett. Misoga László sokat nevetetett. Nagyszerű figurát vitt színpadra és operéttmodorban karaktert rajzolt. Kassay Károly kiváló alakítása, Szűcs Laci néhány szép énekszám, Barna Anny ügyes szereplése, Gömör Emma, Jódy Károly és Stein Janka együttese jó, fegyelmezett és pergő előadásban adták a darabot, amelyen a közönség sokat

mulatott. Jakabffy ismét eredeti s izléses volt s ismét bizonyoságot adta, hogy Erdély legjobb operéttrendezője. Csányi Mátyás kitűnő dirigens, aki egy hangulatos betéttel is sikert aratott. A bemutatót zsúfolt ház nézte végig. (h. j.)

* Az aradi színház heti műsora. Szombaton: Feleségem babája, operett; este 10 és fél órakor: Fügefaléval. (Csak felnőtteknek. Új betanulásban és szereposztásban.)

* Sándor Erzsí világhírű kamaranékesnő egyetlen hangversenye január 21-én az aradi Kulturpalotában. Jegyek Sándor hiriapirodában.

* Sándor Erzsí hangversenye az aradi Kulturpalotában. Sándor Erzsí, a budapesti Operaház büszkesége január 21-én hangversenyt rendez az aradi Kulturpalota nagytermében. Sok-sok forró művészi-est emléke fűződik Aradon Sándor Erzsí nevéhez és csak igaz örömet kelt mindenki lelkében, hogy ez a kiváló hangfenomén ismét körünkbe érkezik. Jegyek a Sándor hiriapirodában válthatók.

* Feleségem babája — Fratta Gézával. Stolz Róbert pompás zenéjű, kacagtató operettje. Feleségem babája példátlan sikert aratott, amit legjobban az igazoi, hogy esténként zsúfolt nézőtér tapsolja a kiváló szereplőket. Pénteken Fratta Géza, a társulat új bonvivántja játszotta a darab fő férfiszerepét, hatalmas sikerrel. A népszerű művész szombaton is eljátsza ezt a nagyszerű szerepet. A szombati előadás fél 8 órakor kezdődik. — Éjszaka fél 11 órakor a Fügefaléval című pompás francia operett kerül színre új szereposztásban és új betanulásban. A pikáns darabot csak felnőttek nézhetik végig.

* Vasárnapi premér. Vasárnap délután fél 3 órakor a tavalyi szezon egyik slágere, az Arvácska kerül színre mérsékelt helyárrakkal. A kedves operett szerepei a legjobb kezekben vannak. — Délután 6 órakor rendes helyárrak mellett lesz a szezon első prózai premérije. Ez alkalommal a prózai együttes Pierre Vebernek, a nagynevű francia írónak Öt-órás vendég című nagyszerű vigjátékát mutatja be elsőrangú szereposztásban. Az első prózai újdonság iránt máris nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg, ami kitűnik abból, hogy elővételben igen sok jegy kelt el. Este fél 9 órakor a diadalmas Dolly operett van műsoron, a premér billiáns szereposztásában.

Royal-puccs Budapesten.

Volt tulajdonosa erőszakkal elfoglalta a budapesti Royal-kávéházat

(Budapest, január 8.) A puccsok történetében egyedülálló eset az, amely ma hajnalban folyt le Budapesten. Ezuttal azonban nem államcsínyről vagy trónfoglalásról van szó, hanem egyszerűen az történt, hogy a budapesti Royal-kávéházat volt tulajdonosa puccsszerűen visszafoglalta az új tulajdonostól. A Royal-kávéházat tulajdonosa, Márkus Samu évekkel ezelőtt eladta Schnürmacher Jenő kávésnak, aki csendes társul magához vette Karácsonyi Adám borkereskedőt. Karácsonyi később kifizette Schnürmachert és ő lett a gazda. Két hónappal ezelőtt azonban már 56 hitelező szorongatta Karácsonyi Adámot és a hitelezők félmilliárdnyi követelésén fölül több alkalmazotti is kérte vissza óvadékát. Karácsonyi Adám, hogy fizethessen, ve-

— Régenek a király előtt. Bucarestből jelentik: Ferdinand király tegnap fontos tanácskozást tartott Buzdrián semmitőlészki elnökkel és Mirom Christen patriarchával, a régesség tagjaival, a tanácskozáson Maria királyné és Hionu udvari miniszter is részt vettek. A jelentés azzal kapcsolatban megemlíti, hogy Miklós herceg még a hét folyamán megérkezik a fővárosba. Miklós herceg elutazása előtt Párisban, az Exelsior munkatársának interjút adott, amelyben kijelentette, hogy nincs tudomása bátyja elhatározásának okairól.

— György görög ezüstpénzes-tülatzott Timisoarán. György görög exkirály, az uralkodó veje, tegnap délután keresztülutazott Timisoarán. Az exkirály Fierzében utazik, teljesen magánéletben és csak legszükségesebb körülmények között el utazik. A szalonkocsi, melyben György király utazott, csak néhány percig tartózkodott a timisoarai állomáson és ez alatt az idő alatt György király nem hagyta el a vonatot. Múltán utja magánjellegű volt, hivatalosan senki sem jelent meg a hatóságok közül az állomáson.

— A pápa a magyar árvizkárosultakért. Budapestről táviratozzák: A pápa a budapesti nuncius útján 100 ezer lirát adományozott a magyar árvizkárosultaknak.

— Magyar konzuli kirendeltség Timisoarán. Bucarestből jelentik: A kormány hozzájárult ahhoz, hogy Timisoarán magyar konzuli kirendeltséget állítsanak fel. A kirendeltség vezetője bár szász dr. Várnay Elemér lesz.

— Felosztják az egészségügyi minisztériumot. Bucarestből jelentik: Hír szerint elhatározták az egészségügyi minisztérium felosztását, amelynek munkakörét a munkaadói minisztérium veszi át.

— Kinevezés. Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága Schönberger Miksát, az intézet devizaosztályának vezetőjét cégvezetővé nevezte ki.

— Szeszempészés a román-cseh határon. Bucarestből jelentik: A román-cseh határon nagyarányú szeszempészésnek jöttek a nyomára. A hatóságok mindkét oldalról erélyes nyomozást indítottak a csempészek kézrekerítésére.

— Eljegyzés. Hajos Sándor kereskedő és Jurik Rózsika uriany (Pecica) jegyesek.

— A karánsebesi püspök balesete. Karánsebes községben álló görög keleti román püspököt, Badescu Traján dr.-t, Vízkereszt napján kellemetlen baleset érte: a vízszentes alkalmával szivgyengeség fogta el úgy, hogy összeesett. Rögtön orvosi segélyben részesítették s lakásán ápolás alá vették. A 67 éves főpap állapotában javulás állott be.

— Téli élet Pöstyén-fürdőn. Pöstyénen télen is, mint nyáron élénk fürdőélet van. Vigán folyik a sportélet, korcsolyaversenyek, slyj és rödi felváltva a legelőkelőbb hangversenyekkel teszik kellemessé a fürdővendégek számára az ottartózkodást. így két cél: egészség s mulatság karöltve elérhető.

Jön!
Jön!
Bagdadi tolvaj

— A városvezetés.

Törzsnélküli fej örültje.

Aradi fiatalember csöndes tragédiája, aki az esztét oda a pénzért. — Aki a nehezen szerzett dollárjait a tengerbe szórta.

(Saját tudósítónktól.) Nem tehet róla Verne, a Bórhárisnya, a háború, a nyomor, Amerika, a tenger és nem tehet róla Sonnenwirth Géza sem, szegény. Ez úgy történt, hogy egyszerre csak egy tömegbe szalad össze minden, az első pillanatban le kell tépni a felhagyó gallért, oda kell kapni a vadul kikötő halántékhoz, a másik innézzel görcsösen bele kell kapaszkodni valamibe, aztán már nem érez illatot az orr, nem riad félelemre a szív, nem figyel szépséget a szem, a fülben valami suszorgó morgás zümmög és abból kezdve csak kacagni tud az ember. Sonnenwirth Géza is csak kacagni tud, szegény. Huszonkét esztendő koponyájában vak misztifikációk duruzsolnak, éjszakánként pedig törzsnélküli fejeket simogat hosszú ujjával és kacag.

„Milliomos akarok lenni”.

A Szent Istvánuccal csöndes lakásban éli tragikomédiáját a kacagó Sonnenwirth Géza, akinek élettörténetével ezekről bolondos végyak ártztak az Atlanti-óceánon — milliókat keresni. A huszonkét esztendő szomorú fiatalember lelke, mint gigantikus dzsinnek felelték má a felhőkarcolók tjesztő tömbjei, a megbolondult Babel szédületében behunyta a szemét és nagyon kétségbeesett a sok csodától Sonnenwirth Géza, aki azelőtt csak Mikalakkáig látta a világot. De az akarata szívós volt Gézának, összeszorította az ajkát, megfeszítette az izmait és a kínlás verejtéköppjeiből 500 dollárt kuporgatott össze. De amig ide ért, nagyon elfáradt, nagyon visszakiánkzott szegény. Sonnenwirth Géza, aki pedig milliomos akart lenni.

És a viharban minden elveszett.

Szomorú őszi ködökben indult vissza a koszorus Szabadság-szobor tövéből a kiábrándult hazatérők között Sonnenwirth Géza is. Vézna mellébe sipolva tódult be a felszabadulás oxigénje, ujjongó szíve felett gazdag érzést tapasztalt a dollárok és a fedélköz nyug

— Törvényszéki tisztviselők fizetésjavítása. Ma megérkezett az aradi törvényszékre az igazságügyminiszterium rendelete, amelyben tudomására adja a tisztviselőknek a negyvenszázalékos fizetésemelést, amely január elsején lépett életbe. A rendelet szerint a tisztviselők a törzsfizetés és minden járulékok után kapják a negyvenszázalékos, kivéve a lelkér- és családi pótlékot. A nyugdíjas tisztviselőkre vonatkozólag a minisztérium az egyes pénzügyigazgatóságoknak küldi meg rendelkezéseit.

— A gépzemigazgatói állásra nem hirdet pályázatot a város. Arad város közönsége körében különös tévedésre adott alkalmat az aradi gépzemek egy nemrég megjelent pályázata. A városi gépzemek néhány nappal ezelőtt pályázatot hirdettek egy üzemevezetői állásra. Ezt az állást azelőtt Kaufmann Kamil, a gépzemek igazgatója töltötte be és az ő avanszálásával üresedett meg az állás. A pályázat megjelenésekor a várost az a hír járta be, hogy Kaufmann Kamil gépzemigazgató ne-

velén sürgése mámoros álomba ringatta. Szédülve, riadtan ébredt. Éles zápor verte az arcát, a vihar vortyítva kacagott a fedélzeten, bögött a vész-sziren, recsegett, ropogott a hajó, halálraijedt emberpárok kezeli markokláztak feléje, együtt gurult, nyögött a többivel és amikor a ködből vigyorgó fantomok képében a mellére zuhant a világ, felugrott Sonnenwirth Géza, feltépte a nyakán a gallért, a mellén a ruhát, mekidiült a fedélzetre, beleszórta a dollárokat, iratát, letépett ruháit a töközatos hullámokba és kacagni kezdett szegény.

Levél az amerikai konzulnak.

— Valaki megbabonázott, megátkozott, minden éjjel egy torzon borz törzsetlen fejet küld be a szobámba, de én már megoldottam a rejtélyt — mondta kacagva Sonnenwirth Géza és egy félben maradt levelet mutat. A levél szép, egyenletes betűkkel angolul van írva, a bucuresti amerikai konzulnak, Ely Palmernak szól, a kinek kisasszonyos neve tévedésbe hozta Sonnenwirth Gézát. A különös levél magyarul ezt tartalmazza:

— Drága Palmer kisasszony! Sofföröm részéről egy levelet kaptam, melyben azt írja, hogy William Joseph nagybácsija nem halt meg. [Az a törzs nélküli fej, amit láttam, nem a nagybácsija feje volt, hanem másvalaké. De mi az ördögöt csináltam volna én az a fejlel, ha tényleg az ő feje lett volna? Kár, hogy nem volt nálam valami ragasztó-anyag, mert a törzshöz ragasztottam volna a fejet. Csodálkozom, hogyan bujhatott be az én tágas lakásomba a kulcslyukon keresztül. No de én a másik oldalra felelttem és tovább aludtam...

Huszonkét esztendő, csöndes örült, koponyájában vak misztifikációk duruzsolnak és éjszakánként törzsnélküli fejekkel szórakozik és kacag szegény Sonnenwirth Géza, aki milliomos akart lenni. (p. a.)

nyére hirdetett pályázatot a város vezetősége s persze nyomban már többen akadtak is, akik reflektáltak volna az állásra. Rövidesen azonban kiderült a tévedés, annál is inkább, mert a városi üzemek igazgatói állását Kaufmann Kamil véglegesen tölti be, minthogy még a múlt évben ilyen természetű szerződés jött létre közté és Arad városa között s ezt a szerződést már a belügyminisztérium is helybenhagyta és — mint annak idején megirtuk — véglegesítette Kaufmann Kamil igazgatói állásában.

— Zsetoncsalás Aradon. Ma délután hatósági közegek házkutatást tartottak az aradi Intim Clubban, mivel egy játékos feljelentése szerint a klubban zsetoncsalásokat követtek el eddig ismeretlen tettesek. A megjelent vizsgálat során kihallgatták Davidovits ügynököt, Weigl Vilmos pincért valamint néhány rendszeres látogatóját a klubnak és azonkívül Farcaseanut, az Intim Club egyik bérköljét. A kihallgatás során beigazolást nyert, hogy ismeretlen tettesek mind-

össze csupán 40 darab 100 lejes hamis zsetont hoztak forgalomba. A nyomozást tovább folytatják.

— Nem töltik be a magyar országos főkapitányi állást. Budapestről jelentik: A Magyarország értesülése szerint a dr. Nádossy Imre lemondásával megüresedett országos főkapitányi állást egyelőre nem töltik be.

— Halálozás. Özvegy Drummer Ferencné aradi uriaszony tegnap meghalt 74 éves korában. Temetése holnap, szombaton délután négy órakor lesz a Cap. Ignat (Kapa) uca 11. számú lakásáról.

— Rendőrigazgatóból sziguranca-inspektor. Annak idején megirtuk, hogy a belügyminiszter Putici Traján dr. volt cluji rendőrigazgatót ugyanezen minőségben Aradra helyezte át. Putici azonban mind a mai napig nem foglalta el új hivatalát. Egy ma érkezett cluji jelentés szerint Putici dr. továbbra is Clujon marad, mivel a belügyminiszter a cluji fősziguranca subinspektorává nevezte ki a volt rendőrigazgatót.

— Halálos repülőgépkatasztrófa. Iasiból jelentik: Borzalmas repülőszerecséltenségnak esett áldozatul két fiatal román repülőist. Protopopescu Vasile repülőszázados Stanescu főhadnagy társaságában egy „Botez” típusu repülőgépen tegnap reggel felszállt a lasiban levő repülőtéren, hogy mindketten Galatiba repüljenek. Néhány kilométerre Iasitól, Grajduri község határában azonban a motor defektet kapott, majd felrobbant és a gép 800 méter magasságból a földre zuhant és orrával mélyen belefuródott a szántásba. Mire a mezőm dolgozó munkások odarohantak, Protopopescu kapitánynak már csak a szénne égett holttestét találta meg a repülőgép marcsal alatt, Stanescu főhadnagy viszont súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt főhadnagyot, valamint a kapitány tetemét Iasiba szállították.

Köpes könyvek, Hosszúnyok
olcsón kaphatók 7068
KNIESZER-nél Arad, Bul. Reg. Ferdinand 21

— Felmentették a budapesti Pénzügyminisztérium elnökét. Budapestről táviratozzák: A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Schmidt József belső titkos tanácsost a saját kérelmére felmentette a Pénzügyminisztérium elnöksége alól és a központ ideiglenes vezetésével Elischer Viktor udvari tanácsost bízta meg.

— Vértetőz apa. Az aradi rendőrséghez megkeresés érkezett a lugoji rendőrségtől, mely szerint Rosenbaum Mór aradi piaci árus, aki nemrégiben költözött Aradra, két leánya ellen gyalázatos merényletet követett el. Ma reggel elküldötték a hatvan esztendő Rosenbaum Mór, aki a kihallgatása során beismerte, hogy Lugoson maradt 24 éves leányával már tíz év óta bűnös viszonyt folytat. A bestiális apa kisebbik 14 éves leányát sem kímélte. A lugosi rendőrség megkeresése szerint a kereskedő Lugoson maradt leánya anyai örömlöknek néz elébe s a leány az apját vallotta be születtendő gyermeke atyjául. A vértetőz Rosenbaum Mór vallomása után le tartóztatták és Lugosra kísérik át. Érdekes, hogy Rosenbaum feleséges ember, az asszony azonban szó nélkül tűrte az apa és leányai közötti bűnöző szerelmi viszonyt.

k után nézett. Meg is egyezett aun Bélával, a volt Király-kávéház tulajdonosával és Schmideck Marcel, a Sorrento-kávéház volt tulajdonosával. Braun és Schmideck a megvezetés szerint átvették az üzletet. A hónap mulva Karácsonyinak az gondolata támadt, hogy visszavonul a kávéházat, ha kell erőszakkal is. Háttervét részletesen kidolgozta. Ma reggel, amikor kinyitották a kávéházat, tizenkét markos legénnyel benyomult a helyiségbe és heves rohamtan megszállta a kasszát és kijelentette, hogy most már ő a Royal tulajdonosa. Majd a kasszánál kiemelte egyből, a főpincért lábbal „menesztette” és néhány perc mulva már ismét személyzetet hordta fel a reggeli átvét.

Délelőtt tíz óra felé értesültek a tulajdonosok is a kávéház puccszerű elfoglalásáról. Elsőnek Schmideck Marcel toppant be az üzletbe, ahol arcias jelenetek fejlődtek ki. Hangos vitány támadt, a testőrök közül többen fölugráltak, székek emelkedtek. Schmideck hangosan kitessékelte a kávéházból Karácsonyit és társait:

— Én is főhadnagy voltam a háborúban — kiáltotta — ne hivatkozzék senki sem arra, hogy katonatiszt volt.

Már majdnem tettelegességre került a dolog, amikor a hangos botrányra megjelent az őrszemes rendőr és az egész társaság elvonult vele a VII. kerületi rendőrkapitányságra. A rendőrség ezután, amikor kideült a tényállás, Schmidecket természetesen visszahelyezte tulajdonába, míg Karácsonyi ellen megindult az eljárás.

Bíró-hiány Aradon.

Zavarok az új igazságszolgáltatási rendszer körül.

(Saját tudósítónktól). A bírósági átszervezésekkel kapcsolatban az aradi járásbírószágon meglehetősen zavar állott elő. Mint megírtuk, dr. Tamásdán Lajos vezető járásbíró a törvényszékhez helyezték át. Helyettese dr. Széll Lajos járásbíró lemondott állásáról és ugyancsak január elsejével Muntean járásbíró is lemondott. A járásbírószágot jelenlegi vezetője tehát dr. Zih József táblabíró, akinek az előállott bíróhiány miatt az adminisztratív ügyeken kívül a büntető ügyeket is el kell intéznie. Dr. Demian Simon járásbíró, aki eddig a büntető osztályon működött, a polgári osztályhoz helyezték át, Dan Sever járásbíróval együtt. Kovács Mihály járásbíró a hagyományok és telekkönyvi ügyekhez helyezték át. Ezzel szemben legalább négy polgári és két büntető bíróra volna szükség, hogy a járásbírószágot felszaporodott ügyeit simán el tudják végezni. A tárgyalások a büntető osztályon egyelőre szünetelnek s valószínűleg csak január 15-én kezdik meg újra a munkát. Addig csak a nagyon sürgős pereket intézik el.

Az aradi törvényszéken még több a munka. Az íktatóban levő ügyek szétosztása megkezdődött az egyes szekciók között s egyelőre ott még csak tanácskozások folynak az ügyvitelre vonatkozólag. Dr. Barbura Sever törvényszéki elnök ma megállapította, hogy mely bírák működnek az egyes szekciókban. Az első szekcióban, amelynek elnöke maga dr. Barbura Sever, Camarasescu

Emil és dr. Fikler Károly törvényszéki bírák s Pop az ujonnan áthelyezett albiró működik. A második szekció elnöke Hargot táblabíró, bírái pedig Nistor Sándor s Alexianu György és Moldovan Sabin albiró, a harmadik szekcióban, amelynek dr. Tamásdán Livius az elnöke. OrNSTEIN Árpád s Antonini Mircea törvényszéki bírák és Costa albi-

ró működik. Az árvaszék vezetői Alexianu György s Horváth Sándor táblabírák lesznek, a járási agrárbizottság elnöke Angheni törvényszéki bíró, a megyei agrárbizottságé Alexianu György bíró. A törvényszéki elnök ma beható tanácskozásokat folytatott a szekciók vezetőivel s valószínű, hogy rövid időn belül megindul a rendszeres munka.

Izgalmak egy „rend-konferencia” körül.

A kormány nem gondol ostromállapot bevezetésére.

(Bucuresti, január 8.) A „Duminea” munkatársra beszélgetést folytatott Tatarescu miniszterrel a rend fentartása kérdésében összehívott konferenciáról. Tatarescu kijelentette, hogy az elterjedt riasztó hírek alaptalanok. A kormány nem gondol az ostromállapot bevezetésére. Az ország minden részéről érkezett jelentések megnyugtatók és sem-

mi ok sem merült fel arra, hogy a jelenlegi helyzetet megváltoztassák. A katonai konferenciának csupán informatív jellege volt, de különben is minden év elején tartanak ilyen konferenciát. Végül közölte a miniszter, hogy a jövő héten hasonló konferenciára hívta össze az ország összes állambiztonsági és rendőri szervezeteinek képviselőit.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Eddigi gyűjtésünk elérte a százezer lejt.

A megindult vizek visszatértek medrükbe, a felkorbácsoló elemek lecsillapodtak, a visszatérő menekültek pedig a békés tanyák, megmivelt földek, alvó kertek és majorságok helyén, amelyeket halálos temülettől, szivükben menekülve hagytak el egy szörnyű éjszakán, a Halál ábrázatát, mulást, pusztulást találtak. És ezer ajakból száll a panaszos sóhajtás az ég felé: Uramisten, mi lesz most? Való és igaz? mint felülről isten kifürkészhetetlen akaratából jött a csapás, úgy a jóvátételnek is az isteni igazságszolgáltatástól kell erednie. De ennek a felsőbbrendű jóvátételnek mi emberek vagyunk az eszközei. És így a tétlen részvét, legyen bárminő mély és őszinte, csak újabb megpróbáltatásokra kihívó bűn az isteni ítélőszék előtt, ha lelkünk mellett kezünk és kezünkön át jótékony munkánk és meg nem mozdul a musztuló ország részének érdekében. És itt nincs, nem lehet válogatás, mindenkinek segíteni kell a szegény szerencsétlen árvizkárosultakon. Még az árváknak is az árvákon, a sujtottaknak a sujtottakon, mindenkinek. Egymáson segítenünk kell, mert ki segítsen rajtunk, embereken, hámi nem? Meri az isteni gondviselés tán örökre elfordítja az önző, nyomorult emberektől arcát, ha most meg nem mutatjuk, hogy a vizek mélyén iszapbasujtva, de él és dobog a Szív, amely kitarul a szerencsétlen embertársak felé, hogy újból teremjen, arasson, éljen a mindenké drága kincse: a Föld.

Arad város iparosságának egyrésze, amely az aradi butorkészítő iparosok szövetségében tömörül, ma tekintélyes összeggel sietett annak az akciónak a segítségére, amely az árvizkárosultak könnyeit akarja letörölni. A következő levelet kaptuk: Aradi Közlöny Szerkesztőségének. Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetsége (Szinházzal szemben) az árvizkárosultak által sujtott embertársainak részére saját kezében rendezett gyűjtés és hozzájárulás eredményeként 10.000 (tízezer) lej összeget küldünk

mellékelve. Kérve, hogy ezt rendeltetésének megfelelően felhasználni sziveskedjenek.

Fenti összeg a következő adományokból ered: Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetsége 1000, Sági Henrik 500, Éberwein József 500, Pápay Lajos 500, Hoffmann Ferenc 500, Kenderessy Károly 500, Menczer Gyula 500, Csatlós & Comp 300, Papp János 500, Pribán Katalin 100, Lebell Ferdinánd 500, Molnár Antal 500, Dougan Lajos 500, Pánek Béla és Sándor 500, Andrassy Gábor 200, K. J. 500, Müller Henrik 500, Zöldy István 400, Bene C. Emil 1500 lej, összesen 10.000 lej. Mai gyűjtésünk során az aradi bankok is jelentős adományokkal szerepelnek, úgy, hogy akciónk jelentős állomáshoz érkezett: eddigi gyűjtésünk összege meghaladja a százezer lejt.

A mai napon az alábbi adományok folytak be hozzánk:

Az aradi butorkészítő iparosok szövetségének gyűjtése 10.000.— lej
Erdélyi Hitelbank 6000.— lej
Aradmegyei Takarékpénztár 4000.— lej
Brandeisz Henrik 500.— lej
Nádrai Aurel (Eisele Jánosné koszorúmegváltása címén) 300.— lej
Álföldi Pálné 300.— lej
Lustbader Adon 200.— lej
Aradi Avivák 120.— lej
Kráts Béla 100.— lej
Özv. Weisz Lajosné (Világos) 100.— lej
Hady Kálmán 100.— lej
Géhi Károlyné 100.— lej
Özv. Naumer Mihályné 100.— lej
Ehrenwald Jakob 100.— lej
Vizy Endre 50.— lej
Özv. Terényi Lajosné 30.— lej

26.100.— lej

előző gyűjtésünk 79.255.50 lej

összesen 105.355.50 lej

A gyűjtést folytatjuk s minden beérkező adományt nyilvánosan nyugtázzunk.

— Titulescu visszatér Amerikából. Bucurestiből jelentik: Titulescu holnap haza indul Amerikából. A Titulescu-Bibescu-affért csak visszaérkezése után fogják végleg elintézni.

HIREK

— Az új légügyi főparancsnok. Bucurestiből jelentik: A „Cuvantul” értesítése szerint Popovici tábornokot, Besszarabia volt katonai főparancsnokát fogják kinevezni a katonai aviatika főfelügyelőjévé.

— Vaitoianu miniszter Aradon. Vaitoianu közlekedésügyi miniszter szombat este érkezik a curti állomáson keresztül az országba. A miniszter érkezése után egy napot Aradon tölt.

— Névnapi köszöntések a vármegyén és a városházán. Tegnap János napja volt és ebből az alkalomból a hatóságok vezetői meleg ünnepségekben részesítették Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelőt, a város és a vármegye prefektusát. A városi tisztikar küldöttségének élén Robu János dr. főpolgármester köszöntötte a prefektust. Beszédében kijelentette a főpolgármester, hogy többévi együttműködés után az új közigazgatási rendszer mellett távolabb került ugyan a város a prefektustól, de azért ezentúl is kéz a kézben kíván dolgozni a város vezetősége a prefektussal. A vármegyei tisztikar üdvözlését Lázár Ágoston dr. alispán tolmácsolta kedves szavakkal. A prefektus melegen köszönte meg az üdvözléseket és hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint Arad város vezetősége a saját lábán járva is jó és hasznos munkát fog végezni. Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelőt, Aradvármegye prefektusát különben a János-nap alkalmából több küldöttség kereste fel és melegen üdvözölte. Megjelentek előtte az iparosok, a munkások, a bankok, a kisebbségek, a falvak és az aradi egyházmegye küldöttségei, a melyek valamennyien legjobb kívánságaikat tolmácsolták megbízóik nevében. Az üdvözléseket a prefektus megható szavakkal köszönte meg. — A városházán a városi tisztviselők a kisteremben gyűltek össze és oda kérték Robu János dr. főpolgármestert, akit a tisztikar nevében igen sok szeretettel üdvözölt Dirlea Vazul gazdasági osztályfőnök, aki a főtisztviselők szép ajándékát nyújtotta át a főpolgármesternek. Robu János dr.-t nagyon meghatótáka egész tisztikar osztatlan szeretetének, meleg ragaszkodásának spontán megnyilatkozása és szívhez szóó szavakkal köszönte meg az üdvözlést. — A város tisztviselői azután Muresan János, Pocioian János és Berzován János osztályfőnököknél tisztelegtek névnapjuk alkalmával.

— Elhalasztották a kisantant-konferenciát. Bucurestiből jelentik: Az európai politikai helyzet változásai miatt a kisantant konferenciát újból elhalasztották.

— A nemzeti és parasztpárt fuziója. Bucurestiből jelentik: Az „Aurora” mai számában válaszol Maniu és Jorga nyilatkozataira, amelyek a két nemzeti párt és parasztpárt közötti fuzióra vonatkoznak. A lap szerint helyes volna, a nemzeti párt a parasztpárttal való együttműködést szorgalmazná azokon a megbeszéléseken, amelyek ezután következnek és nyilvános gyűléseken is élesen tartaná a kérdést. Ebben az esetben semmi sem állná útját a végleges meggyőzésnek.

— A modern téli sportokról hoznak gyönyörű illusztrációkat a „Revue“ folyóirat-kölcsönző képeslapjai, Str. Cloșca 2.

— Köhözés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi RETHY-féle pe-metefüccukorka. Mindenütt kapható.

Könyvtömeg kiadás Kerpelnél.

— Dr. Grasser Ottó igazgató-**orvos**, operateur-chirurg, rendel 9^h—11 és 2^h—4 között Timisoara, Bulev. Reg. Ferdinand 5., félemelet, (Lloydsor, bejárat mellékucaból.)

— A modern téli sportokról hoznak pompás képeket a „Revue“ folyóirat-kölcsönző illusztrált lapjai, Str. Cloșca 2.

— A szezon legsikerültebb jelmez-bálja (Bolond-estélye) 9-én a Központban.

Jön! **Jön!**
Bagdadi tolvaj
filmszenzáció.

A tragédia fináléja.

Még ma sem fizették ki a meggyilkolt osztrák-magyar trónörökös-pár bebalzsamozásának szám-láját.

(Leitmeritz, január 8.) Az ottani hadbíróóság a napokban rendkívül érdekes feljelentéssel foglalkozott, amelyet dr. Kaunitz Pál orvos tett Hohenberg Miksa, Ferenc Ferdinánd fia ellen, akitől huszezer csehkoronát követelt azért, hogy szüleit a szarajevói merénylet után bebalzsamozta. A mint a feljelentés kifejezi, hogy 1914 július 28-án, amikor a merénylet Szarajevóban megtörtént, dr. Kaunitzot, aki akkor az ottani kórházban asszisztens volt, megbízták a trónörökös és felesége bebalzsamozásával és ezért a munkáért megfelelő honoráriumot ígértek neki. Ezt a honoráriumot azonban még a mai napig sem fizették meg. A tárgyaláson Max Hohenberget egy leitmeritzi ügyvéd, dr. Knöpfelmacher képviselte, aki azzal az indoklással, hogy dr. Kaunitz 1914 július 28-án állami alkalmazott volt és ennek következtében a bebalzsamozást is felsőbb rendeletre hajtotta végre, a feljelentés érvénytelenítését kérte. Hivatkozott ezenkívül az ügyvéd arra is, hogy a panaszos egy hónappal a bebalzsamozás után megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. A bíróság ennek ellenére helyt adott a feljelentésnek és Max Hohenberget tízezer csehkorona megfizetésre ítélte.

Jön! **Jön!**
Bagdadi tolvaj
filmszenzáció.

LEGUJABB

Leégett a bucaresti-i tanítók otthona.

(Bucuresti, január 8.) A bucaresti-i tanítók otthona ma délután 5 órakor kigyulladt és teljesen leégett. A kár óriási.

Megszüntetik a délutáni tárgyalásokat.

(Bucuresti, január 8.) Az ügyvédi kamarák s a bírák intervenciójára az igazságügyminiszter elhatározta, hogy a délutáni tárgyalásokra vonatkozó rendelkezést egyelőre felfüggeszti. Az igazságügyminiszter erre vonatkozólag már ki is adta rendelkezését.

Keztyűs kézzel . . . !

Hozzászólások.

A bál szezón kezdetén alig akadhat aktuálisabb téma, mint amelyet a fehér keztyűnek reaktivitása érdekében megkezdett cikksorozatunkkal felvetettünk. A bálózók között egyre szélesebb hullámokat vet ez a gondolat és megállapíthatjuk, hogy cikkeink nyomán valóságos társadalmi mozgalom indult az irányban, hogy fehér keztyű viselését erkölcsi kötelességévé tegyék a táncoló ifjaknak. Mai számunkban egy leány és egy fiatalember véleményét hozzuk ebben a kérdésben.

A leány.

— Mindenekelőtt meg kell köszönnöm az Aradi Közlönynek, hogy a táncosok figyelmét erre a kérdésre terelte. Elmondom az én esetemet: Régóta vágyódom egy könnyű, fehér crep de chine bál ruhára. Hosszas könyörgés után sikerült az édesapámat rávenni, hogy a gyönyörű ruhát megvásárolja. Édesanyámmal az volt a tervünk, hogy az új ruhát csak a hangverseny alatt fogom viselni, míg a tánchoz a Fehér Kereszt egyik szobájában felveszem a tavalyi estélyi ruhámat, amely félig-meddig ugyanis tönkrement a múlt szezonban. Az Aradi Közlönyben megjelent cikkek hatására azonban módosult ez a terv és elhatároztuk, hogy a tánchoz is az új estélyi ruhát viselem, mert erős meggyőződéseim, hogy a fiatal emberek — elolvassa a

cikkeket — valamennyien fehér keztyűben fognak megjelenni. Azt hiszem, nagyon sok leány indokolt aggodalmát oszlatta a Közlöny cikksorozata és a szombati nőegyleti bál az új estélyi toillettek és a — fehér keztyűk jegyében fog lezárni.

TÁNCRAJONGO.

A fiatalember.

— Hogy őszinte legyek, eszembe sem jutott, hogy a kezem nyomára kárt tehet táncpartnerem ruhájában. A kávéházban, bárokban, uccai ruhában táncolnak nők, férfiak egyaránt és mivel egyfelől a zúzóhoz nem illik a fehér keztyű, másfelől pedig a hölgyek is többé-kevésbé uccai toilletben vannak, nem volt probléma a keztyű. Az igazat megvallva, a hölgyek sem igényelték eddig és így ez a kérdés nem okozott nekünk különös fejtörést. Most, hogy az Aradi Közlöny felvetette ezt a témát és leköszölte az idevonatkozó panaszokat, természetesen találok, hogy minden báloló és táncoló fiatalember respektálni fogja a hölgyek jogos és indokolt igényeit. A magam részéről minden bálon fehér keztyűben fogok megjelenni és valószínűleg tartom, hogy mások sem akarnak egy aránylag bagatell-kiadás megtakarítása árán érdekes károkat és kellemetlen perceket okozni táncosnőiknek.

EGY OLVASÓ.

reskedők bálja a Fehér Keresztben; Altiszti bál a Központban.

1926. február 13-án: Bőriparosok bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 15-én: Katolikus-bál a Fehér Keresztben.

1926. február 26-án: Kereskedelmi alkalmazottak bálja a Fehér Keresztben.

Az első nagybál.

Az aradi izraelita nőegylet estélye a Fehér Keresztben.

Már csak néhány óra választja el Arad publikumát az idei bál szezón legnagyobb eseményétől, az aradi zsidó nőegylet műsoros táncestélyétől. Ma, szombaton este 10 órakor kezdődik a bál a Fehér Kereszt emeleti helyiségeiben. A műsor szenzációsan érdekes lesz. Szilágyi Magda kedves, ötletes prologot mond, majd Tölgyosi Magda, az ismert aradi 13

éves hegedűművész néhány darabot ad elő dr. Szelle Károly zongorakisérével. Fetter Irén, a kiváló operaénekesnő Brediceanu: Floare fiu, floare treciu és Pe sub flori ma legana című szerzeményeit és Kurucz: Valamikor régen . . . dalt éneklő dr. Szelle zongorakiséré mellett, majd Szilágyi Magda néhány szép Ady-verset interpretál. A műsor utolsó száma a Csokoládé-görök, amelyet Deutsch Mancsi rendez. Közben működő jazz-band működik, amelyben Keppich István és Weisz Oszkár zongoráznak felváltva. A nagyszerű műsor után tánc lesz reggelig. S hogy a rendezőség az ingyeneknek is eleget tegyen, izletes ételeket és pompás italokat adnak kávéházi és éttermi áron.

— Deutsch táncitanító jelmez-bálja január hó 9-én Str. Cercetasilor (volt Szt. Pál-u.) 10.

— Fabál! Január 23! Központ szálló! A fások ezuttal a közóhajnak kívánnak eleget tenni, midőn hagyományos báljuk az idei bál szezón legsikerültebb mulatsága volt és agilis rendezőségük ezuttal is mindent elkövet, hogy egy nagyszerű est emlékeivel gyarapítsa eddigi sikereit.

MOZI.

xx „Maciste a pokolban“ fantasztikus filmszenzáció az aradi Apollóban. A kiváló filmremek főszerepeit Bartolomeo Pagano, Helena Sangro és Lucia Zanussi alakítják, kik jelenleg az olasz filmvilágnak legkiválóbb reprezentánsai. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, szombaton utoljára vetíti az aradi Uránia „Az oroszánfejű ember“ című filmremek második részét. A titokzatos oroszánfejű ember, aki mindég váratlanul változtatja meg az események menetét, egész új irányt ad a filmnek. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „A bagdadi tolvaj.“
xx Jön! Vasárnaptól Rodolpho Valentino legújabb filmje az aradi Urániában.

**RHEUMA
KÖZVÉNY
GYÓGYHELYE**

PÖSTYÉN

télen át is nyitva.

Ne hanyagolja el baját, hanem használja a póstyéni iszapkurát. Házikurához való iszap Pl. Qa. iszapkocka és használatra kész Gamma-kompressz kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában.

Aradi főlerakat:
RÉNYI TIBOR
gyógyszertárban
Bul. Regina Maria.

Jön! RODOLPHO VALENTINO-nak legújabb filmje Jön!
vasárnaptól az aradi Urániában.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Nyilatkozatok a pénzügyek mult évéről.

(Saját tudósítónktól.) Folytatólagosan — ugyancsak alfabetikus sorrendben — közöljük az aradi pénzügyek vezetőinek nyilatkozatát, amelyből az tűnik ki, hogy az aradi pénzügyek minden megrázkodtatás nélkül uszták meg az elmúlt válságokkal teli esztendőt, sőt a legtöbb intézet az előző évinél kedvezőbb eredményt ért el. A nyilatkozatok második csoportját itt adjuk:

HEHS BÉLA,
az Aradi Ipar- és Népbank vezérigazgatója:

— A nagy pénzügyi természetűen kihátással van az intézet forgalmára. Ennek dacára pénzügyünk jelentékenyen nagyobb forgalmat ért el mint a mult évben. Az elért üzleti eredmény tekintetében sem lehet kifogásolni valónk és az évi osztalék a pénzkrisis dacára valószínűleg azonos lesz a tavalyival.

ISSEKUTZ GÉZA,
az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatója:

— Az idei esztendő meglehetősen gyenge volt a pénzügyi piacra. Általános pangás volt az üzleti téren és a kereskedelem, ipar néhez válságát mi is éreztük. Ez a most lezáruló esztendő az első év, amit új helyiségünkben töltöttünk el és várakozásunkhoz képest emelkedett a forgalmunk valamennyi üzletágban. Ugy betéteink, mint kihelyezéseink a tavalyinál jóval nagyobb álladékkal fognak az idei mérlegben szerepelni. Intézetünk ebben az esztendőben is régi tradíciói szerint működött és az idén is kielégítő üzleti eredmény várható.

KARTON ALADÁR,
az Egyesült Bank vezérigazgatója:

— Az Egyesült Bank az elmúlt évben minden üzletágban jelentékeny emelkedést ért el dacára annak, hogy a majdnem állandósult pénzügyi és valutánk ingadozása az üzleti mozgás szabadságát erősen korlátozta. A jövőre vonatkozóan meggyőződésünk, hogy ha különösen kedvezőtlen körülmények közbe nem jönnek, lassu, de állandó haladásnak néz elébe intézetünk. Az osztalék kérdése még nincs eldöntve, de a mult évinél semmiesetre sem lesz alacsonyabb.

LÁSZLÓ DEZSŐ,
a Marmorosch, Blank és társa bank aradi fiókjának vezérigazgatója:

— A mult üzleti év első felében a leépített ipar, kereskedelem és mezőgazdaság tökeszükséglete aránylag akadály nélkül nyert kielégítést; az év második felét

pedig erős tökekereslettel szemben gyenge pénzkínálattal jellemzi. Természetesen ilyen változott tökeviszonyokat rendszeren a kihelyezési feltételek szilárdulása követi, ami a jelen esetben az egész vonalon nem is maradt el. Ennek dacára az intézet módját találta annak, hogy a régi ügyfelei hitel-igényeit minél jobban és a korábbi feltételek mellett elégítse ki.

A devizaforgalom öszög mérsékelt keretek között mozgott, míg az év vége felé az üzlet, az export megélékülése folytán nagyobb volt.

A bank deviza szükségletét a vásárolt export-valuták révén jobbra kompenzáció útján fedezte.

Különös gond fordított a mobilitás megőrzésére.

Az üzleti eredmény a várakozásoknak megfelelt.

(Folytatjuk.)

**Zürichben 2'37'50, Párisban
1175 a lej.**

Helyi valutaárak. (Január 8.) Áru: Dollár 220, angol font 1060, cseh korona 6.50, francia frank 8.80, líra 9, dinár 3.80, schilling 31.30, márka 52, magyar kor. 325, svájci frank 42. **Pénz:** Dollár 219, angol font 1050, cseh kor 6.40, francia frank 8.40, líra 8.75, dinár 3.70, schilling 31, márka 51, magyar korona 335, svájci frank 41. **Kifizetések:** Newyork 223.50, London 1085, Prága 6.63, Páris 8.75, Milanó 9.16, Zágráb 3.98, Bécs 31.55, Amsterdam 90.25, Berlin 53.45, Budapest 318, Zürich 45.20.

Zürichi tőzsdényítés. (Január 8.) Berlin 123.15, Amsterdam 208.05, Newyork 517.50, London 2510.50, Páris 20.20, Milanó 20.90, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.17.50, **Bucuresti** 2.37.50, Varsó 0.0062.50, Bécs 0.0072.95.

Zürichi tőzsdézárlat. (Január 8.) Berlin 123.20, Amsterdam 208.05, Newyork 517.75, London 2511, Páris 20, Milanó 20.90, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.17.50, **Bucuresti** 2.37.50, Varsó 0.0062.50, Bécs 0.0072.95.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Január

8.) **Kifizetések:** Páris 8.53, Berlin 52.60, London 1074, Newyork 220, Milanó 8.85, Zürich 42.50, Prága 6.52, Bécs 31. — **Valuták:** Napoleon 810, márka 51, leva 1.55, török líra 1.12, angol font 1060, francia frank 8.70, svájci frank 42.50, líra 9, drachma 2.75, dinár 3.90, dollár 220, lengyel márka 27, schilling 31, magyar korona 31, cseh korona 6.60.

— A Lloydul-Roman Általános Biztosító Részvénytársaság mult év december hó 26-án tartotta rendszeres gyűlést a Nagyvárad Takarékpénztár helyiségeiben Morvath Árpád vezérigazgató elnökletével. Az 1924. évi mérleg és zárszámadások bemutatása és jóváhagyása után az igazgatóság határozatilag kimondotta, hogy az intézet alaptőkéjét 10.000.000 lejre emeli fel. Egyben felhatalmazták az intézet vezetőségét, hogy a timisoari ház megtartása mellett Oradea-maren is egy intézeti székházat vásároljon. Ezen biztosító intézet Közép-Európa egyik leghatalmasabb biztosító társaságával, a Frankfurter Általános Biztosító Részvénytársasággal áll a legszorosabb viszontbiztosítói összeköttetésben és így abban a helyzetben van, hogy bármilyen nagy kockázatot is önállóan vállalhat. A Frankfurter Általános Biztosító Részvénytársaság Bartelt Vilmost, a hamburgi fiók egyik vezetőjét delegálta mint főkönyvelő cégjegyzőt a Lloydul-Romanhoz, kit a közgyűlés ezen állásában véglegesített és megadta a cégjegyzés felhatalmazást. Végül elhatározta az intézet vezetősége, hogy a társaság szervezetenek kiénítését a kellő óvatosság szem előtt tartása mellett a legszélesebb alapon folytatják.

— Az adóvallomások benyújtása. A pénzügyminiszter — rendelkezése folytán, — mint ismeretes — ezidén mindenkinek kell adóvallomást benyújtani akár változott a jövedelme, akár nem. Az adóvallomások benyújtására kitűzött határidő január 1-től 30-ig tart. Már az év első hete elmúlt és eddig alig nyújtottak be néhány vallomást. Érdeke a közönségnek és az igazgatóságnak is, hogy az adóvallomások benyújtása mielőbb megtörténjen, mert így sikerül elkerülni a torlódást. Az utolsó napok alatt nem lesznek képesek

az adóhivatalok az összes vallomások átvételére és akik adóvallomást nem nyújtottak be. — bármilyen okból is — tekintélyes adó bírságot fizetnek.

— **Piaci árak.** Élénk forgalom volt ma a hetipiacon. Az árak általánosságban az ünnepelőtti magasságban állottak. Mai árak: burgonya 5 lej, vaj 160—180 lej kilogrammonként, kalarabé 50 bani, kelkáposzta 2—3 lej fejenként, spenót 1.50 lej csomója, tej 10 lej, tejfel 35—40 lej literje, tojás 3.50—4 lej darabja, alma 10—16 lej kilogrammonként. A baromfi-piacon a sovány liba 200—240 lej, tyuk 120—150 lej, csirke 45—60 lej párja, kövér liba 300—400 lej darabja.

LINOLEUM HAAS LIPÓT

Temesvár,

Bulevard Regele Ferdinand.

LERAKATOK:

**CLUJ, Str. Universitatii I. sz.
ORADEA-MARE, Bulev. Regele
Ferdinand 5.**

Nagy karácsonyi vásár mélyen le-
szállított árak mellett.

LINOLEUM:

67 cm. széles mtr.-ként	Lei 135
70 " " " "	" 170
100 " " " "	" 200
115 " " " "	" 230
135 " " " "	" 270
200 " " négyzetm.	" 215

Valódi átöntött Inlaid Linoleum
200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvászon asztal-terítő:

78 cm. széles mét.-ként	Lei 100
100 " " " "	" 125
115 " " " "	" 145

Bőrvászon minden színben és mi-
nőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek mindkét oldalon használható	Lei 98
Velour futó szőnyeg I-a	" 515
Ágyelők	" 125
Ebédőszőnyeg 200/300	" 1600

Otomántakarók ... L. 1600.—
Felöltőszerű gummi köppe-
nyek 950.— Lejtől.

Valódi Wimpasingi hó- és
sárcipők, minden számban és
nagyságban. Női hócipő párja
Lei 500.

Betegápolási cikkek, gyer-
mekjátékok, sportcikkek
nagyban és kicsinyben.

**Nagyban és kicsinybeni
eladás.** 7687

**II AZ ARADI II
APOLLOBAN
ma, szombaton**

Maciste a pokolban

fantasztikus filmjáték.

A pokolbeli jelenetek a halhatatlan olasz költő DANTE "ISTENI SZIJÁTEKA" nyomán készült.

MACISTE ebben a film-
ben az örök jónak megtestesítője.

Az előadások 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek.

A diva csókja.

Erkölcös mese felnőttek számára.

(Páris, január 8.) Nemrég történt, hogy Parysis kisasszony, a párisi éjjeli élet egyik táncscsillaga, elvesztette pompás nyakékát, amelynek értéke körülbelül félmillió frank. Jelentést tett a rendőrségen, de a gyöngnyakékának nyoma veszett. A táncosnő már-már lemondott a viszontlátás reményéről, amikor a színház igazgatója, ahol jelenleg játszik, azt ajánlotta neki, hogy tűzzön ki magas jutalmat a megtalálónak. Másnap már meg is jelent az újságokban a hirdetés, amely szerint a becsületes megtaláló ötezer frank jutalomban részesül. Két nap múlva egy egyszerű munkásember, egy vasesztergályos jelentkezett a művésznőnél és átadta neki a gyöngnyakéket. Amint át akarta neki adni a jutalmat, észrevette, hogy a munkás ábrándozó szemekkel nézi, mire nevetve így szólt hozzá:

— Mondja csak barátom, a pénzt akarja, vagy inkább egy csókot?

A férfi habozás nélkül így felelt:

— Egy csókot.

A táncosnő erre megcsókolta a munkást, aki boldogan hajtotta meg magát és elsietett. Lovagiaságának azonban meg volt a jutalma, mert másnap Parysis kisasszony megküldte neki az ötezer frankot is.

Az aradi Urániában ma szombaton utóljára Az oroszlánfejű ember

szenzációs kalandor
filmnek második
része.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9
órákor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk
felelősséget

FIGYELMEZTETÉS!

Közhirre teszem, hogy Bálint
nevű fiam 1925. év december hó
31-én délután 4 órákor Ó-év esté-
jén családi lakhelyét előzetes be-
jelentés nélkül elhagyta, ösme-
retlen helyre eltávozott, ezentul
érte semminemű felelősséget nem
vállalok. 229

PÁLFI BÁLINT
malomtulajdonos Erdőhegy.

ÓVÁS.

Feleségemért, szül. Korbuly Mar-
gitért sem anyagi sem erkölcsi fele-
lősséget nem vállalok. 241

lfj. Póka Zsigmond.

Kárpáti Kukkert Ferenc mint ne-
velt fia a saját ugyszintén özv. Ök-
rös Lajosné szül. Kukkert Ilona
huga, valamint kiterjedt számos
rokon, ismerős és jóbarátok nevé-
ben mélyen megtört szívvel tudat-
ják a felejthetetlen jó nevelőanya,
szeretett testvér, sógornő, nagyné-
ni, rokon és ösmerős

ÖZV. DRUMMER FERENCNÉ szül. KUKKERT JULIA

f. évi január hó 7-én, életének 74-ik
évében hosszas szenvedés után a
Mindenható rendelkezéséhez ké-
pest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogultnak földi
maradványai folyó hó 9-én, dél-
után 4 órákor fognak a Str. Capitan
Ignat (Kapa-uca) No. 1. sz.
gyászházából a róm. kath. egyház
szertartásai szerint a helybeli felső
temetőben örök nyugalomra he-
lyeztetni.

Az engesztelő gyásmise áldozat
az elhunytak lelki üdvéért január
hó 20-án, délelőtt 10 órákor fog a
helybeli főtiszt. Minorita atyák
szentegyházában az egek Urának
bemutattatni.

Legyen csendes és nyugodt
pihenésed.

Arad, 1926. január 7-én. 249

„Közelet” Borcha Gyula temetke-
zési és hullaszállítási vállalat Arad,
Strada Eminescu No. 30. Telefon 885.

Felkérem azon személyt, aki vasárnap az Apollóban a cserkész-délelőttön

órát arany láncsal elvette

jutassa azonnal el címemre, nehogy
kellemetlenséget okozak neki.

Schwartz,

Arad, Str. Selinberg 4.

Köhögés, rekedtség, a tüdő, a
gége, a légső hurutos megbete-
tedései ellen biztosan ható,
pontosan adagolt, állandó ellen-
őrzés alatt készülő gyártmány a
MALTOHETOCOL

ugy felnőttek, mint gyermekek-
nek. Vitamindus Natrium phos-
phatot, Hetolt Kalium sulfogua-
iacolt tartalmazó készítmény.
Dr. Földes és Hehs Arad.
Kapható minden gyógyszerárban. 152

Aradul-Nou (Ujaradon)

gyönyörű szép négyszobás
fürdőszobás modern, villaszertű

magánház sürgösen eladó.

Kizárólagos megbízott: Györfly
„Mures” irodája Arad. 15218

Bankkölcsönöket

bel- és külvárosi házakra, Arad kör-
nyéki földekre és egyéb ingatlanokra,
legelőnyösebb feltételekkel folyósítanak:
H A A S Z Irodája Arad,
Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-uca) 12.

Ne dobja

rossz villanyégőt, mert azokat ráfize-
tással garantált gyári új égőkre becse-
relem, üveg és porcellán tárgyak szak-
szerű ragasztása, képkerepezést és üve-
gezést lebecsülőbb vállalom. SCHWARZ
üveges, Arad, a zsidótemplom melle 7612

PARFUMS-POUDRES-LOTIONS
ET-PIVER
AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYÉ TRÉFLE INCARNAT

PRIMA FAJALMA

kézzel szedett, válogatott, lédázza,
nagyban és kicsinyben KAPHATÓ:

Szántó Arad, Str. Consisto-
riului 7. (Batthyány-
uoca, Fisoher Ellz-palota). 10309

Üzletnek alkalmas

300 □-öles

sarok telek a kül-

városban sürgösen eladó.

Bővebbet Arad, Str. Minervei (Ilona) 39.

Nagy jövedelmet bizto-
oó sitó ipari vállalat oó

tőkeerős társat keres.

„Rentabilis” jelige alatt

a **Rudolf Mosse**

hirdetőbe Arad kéretnek.

Figyelem!

Aradi fogtechnikus, aki saját há-
zában lakással és műteremmel ren-
delkezik hasonszakmabeli diplomás
társat keres, de társulna ilyen-
esetleg vidéken is. Cim Boross ügy-
nökségnél. — Keresünk megbízóink
részére bel- és külvárosi jobb háza-
kat, Piata Avram Iancu (Szabadság-
térén) üzletházat valamint a hegyal-
ján szőlőbirtokot. Boross ügynök-
ség Arad, Str. Consistorului (volt
Batthyány-uca) 9. sz. 225

Hirdetés.

Petroseni főuccájának
logszebb helyén

egy nődivat confection és
szabóságban jól bevezetett

üzlet

berendezéssel és áru-
o val vagy anélkül o

eladó

oó Bővebbet: oó 75

Löwy Sándor Petroseni

Belvárosban a piactér közelében

I. oszt. anyagból legjobban épített
kétlakásos ház 4 szobás, fürdőszobás
azonnal elfoglalható szépen ujonnan
festett lakással, 2 előszobával, ess-
lingeni rollós ablakokkal, az egész
ház alatt pincével áron alul 610.000
leiert eladó. Megbízottam: 16578

HAÁSZ-Irodája Arad, Strada Eminescu
(Doák Ferenc-uca) 12. szám.

Háztelek

eladók kedvező fizetési feltételek mellett
Micalsa-Noun (Ujmikalakán), Olympia
sport telep előtt. — Érdeklődhetsz:
Munteannál, katonatemetővel szemben.

Bánátban

textil és posztó szakmában
JOL BEVEZETETT AGI-
LIS UTAZÓ nagyobb cég
képviselőt vállálja. Cim

Györfly „Mures” Irodájában Arad, Str.
Unirei (Fábián Gábor-u.) 15217

ROMANIA
PRIMARUL MUNICIPIULUI ARAD.
Nr. 123-926.

Serviciul economic.

LICITATIE PUBLICA.

Pentru furnizarea unui grup
„Diesel-Electrogen” de care are
nevoie Uzinele comunale din
Arad, prin aceasta să escrie lici-
tatie publică.

Ofertele inchise și sigilat, pre-
văzute cu recipisa de consemnare
a vadiului de 5% sunt a se inainta
Primăriei municipiului Arad (Ser-
viciul economic) până la data de
15 Februarie 1926. oara 10 a. m.
când se va ținea licitatie publică
in fața Comisiunii economice.

La aceasta licitatie pot partici-
pa exclusiv numai fabricanții, ofer-
tele mijlocitoare nu se vor lua in
considerare.

Caietul de sarcini se poate ve-
dea la Uzinle comunale din Arad
și la Serviciul economic al Primă-
riei, in fiecare zi de lucru inainte
de masă intre oarele 10-12, la
cerere să trimitte in cople prin
postă.

Amatorii vor aminti in oferta,
că cunosc caietul de sarcini și se
supun acelora.

Licitatia se va ținea in conformi-
tate cu Art. 72-80 a Legei conta-
bilității publice.

Adjudecatiunea se va declara
la 22 Februarie 1926. de către
Consiliul comunal.

Arad, la 5. Ianuarie 1926.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej — bány, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket a. u. 5 óráig vesszük föl. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést azövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetések telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

„HÁZASSÁG” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 220

VOLT TANITVÁNY levelét megkaptam. Mária. 246

„URNÓ” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 248

CSINOS, fiatal, intelligens hölgy feltétlenül uriember diszkret barátságát keresi. Leveleket „5-6000” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 6012

Alkalmazás.

ÜGYES KIFUTÓLEÁNYT keresek azonnalra. Arad, Str. Consistorului 12. I. em., jobb. 3000

GYÁRVÁLLALAT keres azonnali belépésre irodai teendőben és gépirásban jártas fiatal tisztviselőt, a német és román nyelv tudása előny. Ajánlatok az Aradi Közlöny kiadóhivatala útján továbbíthatnak. 234

MINDENES leány vagy házmesterné, ki a háztartásban is segédkezik felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 192

IRODAI kézbesítésekre jobb megjelenésű megbízható fiú esetleg leány azonnali belépésre felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 226

BEJÁRÓNÓT keresek azonnali belépésre. Cim Gróf Károlyi-u. 6. Schneer. 16769

SZOBALÁNY azonnalra felvétetik. Ortutay-palota, II. em., 11. Kádár. 15218

MINDENES főzőnd felvétetik, Arad, Str. Eminescu 10. I. em., ajtó 8. 175

SZAKACSNÓT főzőnd felvétetik. Berger, Arad, Str. Greceanu (Perényi) 15. 218

BELFÖLDI német kisasszony keresetik egy 3 éves kisleány mellé. Cim Gléssinger divatüzlet Arad, Str. Metianu (Forray-uca.) 230

KERESEK PERFECT SZAKACSNÓT Temesvárra február 1-i belépésre. Jelentkezni lehet Rosenberg Arthurnénál Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 13. 10309

FÜSZER- és csemege kereskedő segéd kárakartrendező, korekt, megbízható, önálló munkaeső a szakma minden ágában jártas, kitűnő referenciákkal, utazói vagy bármilyen áftást keres. Szíves megkeresést „Lelkismeretes” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 239

MINDENES szakácsnót keresek vidékre. Cim Gyórfy „Mureş” irodájában Arad. 15218

Vétel és eladás.

ÜZLETI KÖNYVEK, DOSSIEK, levérendezők, nyomtatványok és minden irodai cikk KÉRPÉLNÉL Arad. 98

SCHMIDT PREMIER IRÓGÉP, összekötő keleti és helyben készített perzsa-szőnyegek, uriszoba háló, barokstili ebédli, szalon berendezések, antik órák, ágy és székek, Biedermayer varrósasztalok, antik szekrény, különböző butoridarabok, kézimunkák, képek, dísztárgyak, paplanok, férfi ruha és kabátok, női bundák, álló villanylámpák, gyermekjátékok, tükrök, szalon szekrény díszalon, szekrény, gyermek ágy, fűző szőnyeg s.b. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em., ajtó 10 b. 1000

KÖLCSÖNKÖNYVTAR (Kerpel-féle) alacsony áron összes újdonságokkal. — Megszámlázhatók próbabérlettel! 7501

SHAKESPEARE műveit magyar nyelven megveszem, Cim Rudolf Mosse hírlap-íróházban Arad. 1017

BIZOMÁNYBA KERESEK SÜRGŐSEN ebédli- és fűző-szőnyegeket, gyermekjátékokat, utazóbundát, férfi ruhákat, asztalneműket, altwien és moisseni tárgyakat, antik poharakat, különböző butoridarabokat, dísztárgyakat, s.b. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. emelet, jobb. 1006

BZÜSTÖT, ékszer, antik butort, srongrát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszek. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2801

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédli, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Beák Ferenc-u.) 8. és Strada Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5828

FŐLADÓ-GÉP eladó. Érdeklődni lehet az Aradi Közlöny kiadójában. 171

ELADÓ egy 10 HP. Máv. 12 éves szekrény, egy idősebb alacsony, magas nyomású garet magánjáró kazánal. Cim Kabát Testvérek Magyar-Pécska. 191

ELADÓ jutányosan 10-12.000 darab jókarban lévő kis cserépedeska, Ehling Henriknél Sanpetru-German. 176

IRÓGÉP, látható írásu, amerikai első márkájú, alig használt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 223

HYDRAULIKUS olajprens szivattyúval, Opel autó kedvezően Rózsa, Arad, Str. Cosbuc 63. (Wesselényi.) 237

SINGER karikahajós varrógép jókarban elutazás miatt eladó, Arad, Str. Cogalniceanu 42. 244

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Lakás.

BUTOROZOTT szoba 15-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 232

Harisnyák,

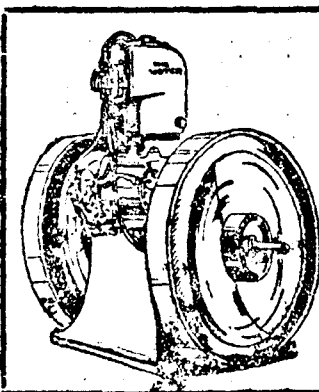
kezdett és kész kézimunkák feltűnő olcsó árakban. Mindennemű kötő és hímző fonalak. Készült árak. Szját készítményű függöny és ágylakások. Kézimunka előnyömd.

ERNESZT

kézimunka üzletében Arad, Str. Pirtel I. Színház-mögöt.

Legfinomabb frakk,

nem viselt, jutányosan eladó Arad, Str. George Popa (Ferdinánd-uca) 10. Közelebbi felvilágosítás a házfelügyelőnél. 240

Kovács Soma és Tsa Arad

Alapítva 1897.

LUTER & Co. angol motorgyár vezérképviselése.

Motorekék amerikai Fordson, Cormick, Hartpan, német Hawa, Komnick máv. golyóscsapágyas eséplővel készleten, gyári árban.
Motorfűrészek, motorok, gazdasági malomkövek, műszaki áruk, szerszámok, kutak, feaskendők. 235

Eladó Temesmegyében

242 kat. haldas uribirtok,

amelyből 200 hold elsőrendű SZANTÓ, 10 hold tanyaterület és 32 kat. hold kizárólag rizling és fűrmint-fajjal beültetett, általában 15 maligand-fokos bortermelő, kitűnő karban tartott SZŐLŐ, uri és cselédlakásokkal, bő gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel, cséplő- és egyéb gépekkel; továbbá ARADON egy 44 és egy 48 kat. holdas prima TANYÁSBIRTOK. Bővebbet: Gyórfy „Mureş” irodájában Arad, Str. Unirel. 15218

NÉMET mérnök két szoba, fürdőszobából álló butorozatlan lakást keres jeb-ruar 1-re. Lakáscímek „Mérnök” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába küldendők. 209

LÉPCSŐHAZI különbejáratu butorozott szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 224

Flóós Vacuum Cleaner

ARAD, Str. Bartha 99. (Forray-66 Házakozás-cserek). : Telefon 5-18 peresívás, parketázás és fényszórás elektromos gépekkel. : Teljes lakatkarítások vállalása.

Nagy uccal szoba

előszobával

a köruton 7806

kiadó.

Megkeresések „Központ” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek.

Kiadó kis földes szoba, konyha, nagy veteményes kerttel Arad, Str. Corabiei (Hajó-ucca) 44. 136

Oktatás.

GYORS- ÉS GÉPIRÁSI tanfolyam, keresk. szakoktatás, nappali és esti kurzus Engelnél, Arad, Str. Brancovici 2. (Lázár Vilmos-u.) 222

Ingtalan.

ÖREGSÉG MIATT 4 járatu malom Kisiratoson eladó. Hozzá tartozó 3 szobás lakással, 70 drb. sertést befogadó hizlal-dával és 8 lóra való istállóval. 161

TELEK gyári épülettel legkedvezőbb helyen Arad, Str. Vlaicu sarok circa kis para. Ugyanott 778 [ ]-ot üres telek. Köze, Str. Cosbuc 63. (Wesselényi) 238

Üzletek.

KÖZPONTBAN levő varrodamba elsőrendű munkaerőt társnak keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 243

AUTOGARAGE-t keresünk bérbe, lehetőleg a belvárosban. Ajánlatokat telefonon 640-re kérünk leadni. 10309

Különféle.

EGYSZOBÁS konyhas lakás kiadó, azonnal elfoglalható. Ugyanott egy Singer varrógép eladó. Cim Pálmai János Umicelaca Főut 21. 219

KÉRELEM A JÓSZIVŰ EMBEREKHEZ. Nagy betegem fokvő, teljesen egyedülálló nő kéri a jószívű közönséget, hogy bármilyen csekély adománnyal járuljanak egészségé helyreállításához. Szücs Andrásné Arad, Str. D-na Balassa 120. (Pargy Lajosné-u.) 200

FEMERNEMŰ ajurozást olcsón válllok. Ugyanott gyermekágy és kocsi eladó. Arad, Str. Oluz (1065-u.) 143. 15218

LICHTWITZ

LIQUEURS

Laputban egy hirdetés jó tökéletesítés.

DUSAN FELSZERELT

raktáramból a téli saison előrehaladottsága miatt alábbi áruk eladását a mai napon önköltségi áron megkezdtem.

Barna bőrkabát... .. L. 5800
Fekete bőrkabát ... L. 4200
Férfi téli kabát hosszú L. 3450
Férfi téli kabát rövid L. 1950
Férfi téli felöltő ... L. 2250
Férfi téli öltöny ... L. 1950

MUZSAY-nál

ARADON, a színházzal szemben.

Belváros

legforgalmasabb mellékutcájában nagyforgalmu fűszerüzlet 60 ezer leiert és egy textil-üzlet 30.000 leiert berendezéssel 3 évi szerződésel eladó. Megbizott: 16121

„Uranul” iroda Arad, Köpostával szemben

Belvárosi

magánház, átvehető nyomman festett 4 szobás lakással, külön házmester lakással, alkalmi áron 370.000 leiert eladó. 16121
Megbizott:

Uranul-iroda Arad, Köpostával szemben

40 HP.

Dieselmotor

kompresszor nélkül, új, 9 HP. benzinnmotor, Deutz-gyártmány, temesvári raktárról azonnal szállítható.

Beiszer J. mérnök

Timisoara, IV., Sailer-ucca 10. Telefon II-80. 358